

2009 gegužės 14

Nr. 9 / 321

Lietuvos
Katalikų Bažnyčios
informacijos centro
leidinys

ISSN 1392-6098

Bažnyčios žinios

Popiežius

Benediktas XVI ŽINIA 43-OSIOS PASAULINĖS VISUOMENĖS KOMUNIKAVIMO PRIEMONIŲ DIENOS PROGA	2
---	---

Bažnyčia Lietuvoje

Atvyko naujasis popiežiaus nuncijus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje	4
Pasitikėjimo piligrimystė Vilniuje	4
Dievo Gailestingumo savaitės renginiai	7
Lietuvoje paminėta Gyvybės diena	8
Konferencija „Evangelizacija šiandienos pasaulyje: ištakos, iššūkiai, perspektyvos“	12
Tarptautinė konferencija „Krikščionybės tūkstantmetis Lietuvoje“	14
Naujo giesmyno pristatymas	17
Seminaras „Šeima: tarp svajonių ir tikrovės“	17

Homilijos

DVASIA LIUDIJA Sekminės	19
TRYS ASMENYS Švenčiausioji Trejybė (B)	20

Ganytojų žodis

KARDINOLO A. J. BAČKIO ŽINIA JAUNIMUI PER TAIZĖ SUSITIKIMĄ VILNIUJE	21
---	----

Bažnyčia pasaulyje

Penki nauji šventieji	22
Katalikų Bažnyčia apie islamą Europoje	23
Religijos mokymas Europoje	23
Benediktas XVI apie žmogaus teises	24

Benediktas XVI

Žinia 43-osios Pasaulinės visuomenės komunikavimo priemonių dienos proga

„Naujos technologijos – nauji ryšiai.
Skatinti pagarbos, dialogo ir draugystės kultūrą“

2009 m. gegužės 24 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Artėjant Pasaulinei visuomenės komunikavimo priemonių dienai norėčiau pateikti jums kelias savo mintis šiais metais pasirinkta tema: „Naujos technologijos – nauji ryšiai. Skatinti pagarbos, dialogo ir draugystės kultūrą“. Iš tiesų naujos skaitmeninės technologijos iš pagrindų pakeitė komunikavimo ir žmonių santykių modelius. Šios permainos ypač akivaizdžios tarp jaunuolių: jie užaugo supami naujų komunikavimo technikų ir skaitmeniniame pasaulyje jaučiasi kaip namie, tuo tarpu mums, suaugusiesiems, turėjusiems perprasti ir įvertinti šių komunikavimo priemonių teikiamas galimybes, tas pasaulis dažnai atrodo svetimas. Šių metų žinioje savo mintis pirmiausia skiriu skaitmeninei kartai – su ja norėčiau pasidalyti keliomis idėjomis apie milžinišką naujų technologijų potencialą, jei jos būtų naudojamos žmonių tarpusavio supratimui bei solidarumui skatinti. Šios technologijos yra tikra dovana žmonijai: todėl būtina stengtis, kad jų teikiami privalumai tarnautų visiems žmonėms ir visoms bendruomenėms, pirmiausia neturtingiesiems bei silpniesiems.

Mobiliųjų telefonų bei kompiuterių prieinamumas, interneto globalinė aprėptis ir skvarba atvėrė daugybę būdų akimirksniu persiųsti žodžius ir vaizdus į tolimiausius ir nuošaliausius pasaulio kampelius – tokių galimybių ankstesnės kartos nė neišivaizdavo. Pirmiausia jaunuoliai suvokė didžiulį naujų komunikavimo priemonių potencialą skatinti žmonių ir bendruomenių tarpusavio ryšį, komunikavimą ir supratimą ir ėmė taikyti jas bendraudami su senais draugais bei susipažindami su naujais, kurdami bendruomenes ir tinklus, ieškodami informacijos bei naujienų, dalydamiesi savo idėjomis bei nuomonėmis. Tokia nauja komunikavimo priemonių kultūra teikia daug privalumų: šeimos gali palaikyti ryšį net būdamos atskirtos didelių atstumų, studentai ir tyrinėtojai lengviau ir tiesiogiai prieina prie dokumentų, šaltinių bei mokslinių atradimų, be to, naujųjų komu-

nikavimo priemonių interaktyvus pobūdis leidžia dinamiškiau mokytis ir bendrauti, o tai prisideda prie socialinės pažangos.

Nors sparta, su kuria naujosios technologijos darėsi vis patikimesnės ir našesnės, gniaužia kvapą, jų populiarumas tarp vartotojų neturėtų stebinti, nes jos atitinka pamatinį asmens poreikį užmegzti ryšį su kitu. Toks troškimas bendrauti ir draugauti šaknijas pačioje žmogiškosios būtybės prigimtyje ir nebus tinkamai suvoktas, jei bus laikomas tik atsaku į technologijos naujoves. Biblijos žinios šviesoje šis troškimas veikia suvoktinai kaip atspindys mūsų dalyvavimo Dievo meilėje, save dovanojančioje ir trokštančioje visą žmoniją suvienyti į vieną šeimą. Jausdami poreikį artintis prie kitų žmonių, norėdami juos geriau pažinti ir būti patys jų pažinti, atsiliepiame į Dievo kvietimą, išpaustą į mūsų kaip būtybių, sukurtų pagal Dievo – bendravimo ir bendrystės Dievo – paveikslą ir panašumą, prigimtį.

Troškimas palaikyti ryšį bei instinktas bendrauti, tokie akivaizdūs dabartinėje kultūroje, iš tiesų tėra pamatinio ir nuolatinio žmogaus polinkio išžengti iš savęs ir išžengti į santykį su kitu šiuolaikinė apraiška. Atsiverdami kitiems, iš tikrųjų patenkiname savo giliausią poreikį ir tampame pilnatviškai žmogiški. Kūrėjo esame sukurti mylėti. Kalbu, savaime suprantama, ne apie trumpalaikius, paviršutiniškus santykius, bet apie tikrąją meilę, Jėzaus mokymo apie moralę šerdį: „Mylėk Viešpatį savo Dievą visa širdimi, visa siela, visu protu ir visomis jėgomis“ ir: „Mylėk savo artimą kaip save patį“ (Mk 12, 30–31). Apmąstant naujųjų technologijų reikšmę šioje perspektyvoje svarbu atsižvelgti ne tik į jų neabejotiną potencialą skatinti ryšius tarp žmonių, bet ir į turinio, kurį jos skleidžia, kokybę. Norėčiau padrąsinti visus geros valios žmones, veikliai ištraukusius į klestintį skaitmeninio komunikavimo pasaulį, įsipareigoti skleisti *pagarbos, dialogo ir draugystės kultūrą*.

Todėl visi, besidarbuojantys naujųjų komunikavimo priemonių turinio pateikimo bei platinimo srityje, negali nejausti pareigos *gerbti* žmogaus orumą ir vertę. Kad naujosios technologijos tarnautų atskirų žmonių ir visuomenės gerovei, šių technologijų vartotojai turėtų vengti keistis žmogų žeminančiais žodžiais bei vaizdais ir atsisakyti visko, kas kursto neapykantą ir nepakantą, nuvertina žmogaus lytiškumo grožį ir intymumą, išnaudoja silpnus ir apsiginti nepajėgiančius.

Naujosios technologijos taip pat atvėrė kelią *dialogui* tarp skirtingų šalių, kultūrų ir religijų žmonių. Naujoji skaitmeninė erdvė, vadinamoji *cyberspace*, leidžia

sutikti ir pažinti kitų žmonių vertybes bei tradicijas. Tačiau kad tokie susitikimai būtų vaisingi, būtina ne tik sąžiningai ir tinkamai reikšti savo mintis, bet ir įdėmiai bei pagarbiai klausytis. Dialogas, kad tikrai skatintų tarpusavio supratimą ir pakantą, turėtų remtis nuoširdžia ir abipusiška tiesos paieška. Gyvenimas nėra tiesiog faktų ir patirčių seka, tai veikiau tiesos, gėrio ir grožio paieška. Būtent to siekdami priimame sprendimus, įgyvendiname savo laisvę ir joje, t. y. tiesoje, gėryje ir grožyje, atrandame laimę ir džiaugsmą. Nevalia pasiduoti apgaulei tų, kurie ieško vartotojų nediferencijuotų galimybių rinkoje, kur gėris yra pats rinkimasis, naujybė pateikiama kaip grožis, o subjektyvus patyrimas pamaino tiesą.

Pastaraisiais metais atsiradusių skaitmeninių socialinių tinklų žodyne vėl populiaru tapo *draugystės* sąvoka. Ši sąvoka – tai vienas didžiausių žmogiškosios kultūros laimėjimų. Draugaudami augame bei vystomės kaip žmonės. Būtent dėl to tikra draugystė visada laikyta didžiausiu žmogaus turimu turtu. Todėl turime stengtis nesubanalinti draugystės sąvokos ir patirties. Būtų liūdna, jei mūsų troškimas palaikyti ir plėtoti *online* draugystes būtų įgyvendinamas santykių su šeima, kaimynais ir tais, kuriuos kasdien sutinkame darbo vietoje, mokykloje ar laisvalaikio, kaina. Juk kai virtualus ryšio troškimas ima viską nustelbti, žmogus pamažu izoliuojasi, nutraukdamas realią socialinę sąveiką. Tai galiausiai trukdo pailsėti, pabūti tyloje, pamąstyti – dalykams, kurių reikia kiekvienam sveikam žmogui vystytis.

Draugystė yra didelis žmogaus gėris, tačiau ji būtų bevertė, jei būtų laikoma savitiksliau. Draugai turi palaikyti ir skatinti vienas kito gebėjimų bei talentų plėtotę ir palenkti juos žmonių bendruomenės tarnybai. Šiame kontekste malonu matyti randantis naujų skaitmeninių tinklų, mėginančių skatinti žmogiškąjį solidarumą, taiką ir teisingumą, žmogaus teises, pagarbą gyvybei ir kūrinijos gerovei. Tokie tinklai gali palengvinti tautų iš įvairių geografinių bei kultūrinių aplinkų bendradarbiavimą, įgalindami jas giliau suvokti savo bendrą žmogiškąją būtį ir labiau pajusti bendrą atsakomybę už visų gerovę. Tačiau vis dėlto būtina rūpintis, kad skaitmeninis pasaulis, kuriame gali steigtis tokie tinklai, tikrai būtų visiems prieinamas. Žmonijos ateičiai būtų padaryta didelė žala, jei naujosios komunikavimo priemonės, leidžiančios greičiau ir veiksmingiau dalytis žiniomis ir informacija, nebūtų prieinamos atsidūrusiems paribyje ekonominiu bei socialiniu požiūriu arba tik gilintų bedugnę, atskiriančią vargšus nuo naujųjų tinklų, kurie kaip tik ir plėtojami informacijos sklaidos ir žmogaus socializacijos dėlei.

Baigdamas šią žinią, norėčiau ypač kreiptis į *jaunuosius katalikus* ir paraginti juos liudyti savo tikėjimą skaitmeniniame pasaulyje. Brangūs jaunuoliai, pajuskite pareigą nešti į šios naujos komunikacinės ir informacinės aplinkos kultūrą vertybes, kuriomis remiasi jūsų gyvenimas! Ankstyvuoju Bažnyčios laikotarpiu apaštalai ir jų mokiniai nešė Jėzaus Gerąją Naujieną į graikų-romėnų pasaulį: kaip anuomet trokštant, kad evangelizacija duotų vaisių ir pasiektų anų pagoniškų tautų širdį ir protą, teko įdėmiai perprasti jų kultūrą bei papročius, lygiai taip ir šiandien, skelbiant Kristų naujųjų technologijų pasaulyje, būtina jas geriau pažinti, idant būtų įmanoma jomis tinkamiau pasinaudoti. Jums, jaunuoliai, kurie esate tartum savaime suartėję su naujosiomis komunikavimo priemonėmis, pirmiausia ir tenka užduotis evangelizuoti šį „skaitmeninį žemyną“. Būkite pasirengę karštai skelbti Evangeliją savo bendraamžiams! Jūs pažįstate jų baimes ir viltis, jų polėkius ir nusivylimus: brangiausia dovana, kurią galite jiems duoti, yra pasidalyti su jais „Gerąją Naujieną“ apie vienatinį Dievą, kuris tapo žmogumi, kentėjo, mirė ir prisikėlė, kad išgelbėtų žmoniją. Žmogaus širdis ilgisi pasaulio, kur viešpatautų meilė, kur būtų dalijamasi dovanomis, statydinama vienybė, kur laisvė atrastų savo reikšmę tiesoje ir kur kiekvienas pagarbioje bendrystėje įgyvendintų savo tapatybę. Tikėjimas gali patenkinti tokius lūkesčius: būkite jo šaukliai! Popiežius visuomet lydi jus savo malda ir palaiminimu.

Vatikanas, 2009 m. sausio 24 d.,
Šv. Pranciškaus Salezo šventė

BENEDICTUS PP. XVI

Atvyko naujasis popiežiaus nuncijus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje

Gegužės 5 d. į Lietuvą atvyko naujai paskirtasis apaštališkasis nuncijus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje arkivyskupas Luigi Bonazzi.

Tarptautiniame Vilniaus oro uoste apaštališkąjį nuncijų pasitiko Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, vyskupai Eugenijus Bartulis, Juozas Matulaitis, Jonas Kauneckas, Juozas Tunaitis, Jonas Ivanauskas, Juozas Preikšas, taip pat Vyskupų Konferencijos generalinis sekretorius mons. G. Grušas, kariuomenės ordinariato atstovai, *Opus Dei* prelatūros regioninis vikaras Baltijos šalims mons. Andreas Lavinas, Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos šv. Kazimiero provincijos provincijolas br. Astijus Kungys OFM, kiti kunigai. Sutinkant naująjį nuncijų taip pat dalyvavo šiuo metu laikinai einantis Apaštališkosios nunciatūros reikalų patikėtinio pareigas mons. Jean-François Latheume'as, Italijos, Lenkijos, Airijos ambasadoriai, Užsienio reikalų ministerijos Protokolo skyriaus darbuotojai.

Apaštališkasis nuncijus padėkojo visiems už itin šiltą ir svetingą sutikimą, atsakė į žurnalistų klausimus. Po oficialaus sutikimo nuncijus iš karto vyko į Aušros Vartų šventovę. Prie šventovės, skambant varpams ir susirinkus tikintiesiems bei giedant giesmes, garbųjį svečią pasitiko parapijos klebonas mons. J. Kasiukevič. Nuncijus Luigi Bonazzi meldėsi prie Gailestingumo Motinos paveikslu. Visi kartu sugiedojo giesmę „Marija, Marija“. Po giesmės naujasis nuncijus padėkojo už bendrą maldą ir sutikimą, pakvietė visus melstis už Vilniaus arkivyskupą kardinolą A. J. Bačkį ir perdavė ypatingus sveikinimus nuo Šventojo Tėvo Benedikto XVI. Susirinkusiesiems suteikęs ganytojiškąjį palaiminimą apaštališkasis nuncijus išvyko į Apaštališkąją nunciatūrą.

Apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Luigi Bonazzi gimė 1948 m. šiaurės Italijos Bergamo arkivyskupijoje. 1973 m. išventintas kunigu. Baigęs Šventojo Sosto diplomatus rengiančią Popiežiškąją bažnytinę akademiją, du dešimtmečius tarnavo nunciatūrose Afrikoje, Europoje, Pietų ir Šiaurės Amerikoje. 1999 m. paskirtas apaštališkuoju nuncijumi Haiityje ir konsekruotas vyskupu. Nuo 2004 m. vadovavo nunciatūrai Kuboje. Šių metų kovo 14 d. jis paskirtas apaštališkuoju nuncijumi Lietuvoje ir Estijoje, kovo 25 d. – ir Latvijoje.

-lvks-

Pasitikėjimo piligrimystė Vilniuje

Gegužės 1–3 d. Vilniuje pirmą kartą surengtas Vidurio ir Rytų Europos jaunimo susitikimas, organizuotas Vilniaus arkivyskupo metropolito kardinolo Audrio Juozo Bačkio ir ekumeninės Taizé bendruomenės, veikiančios Prancūzijoje, brolių iniciatyva. Aštuoni Taizé bendruomenės broliai meldėsi drauge su įvairių kraštų piligrimais. Į šį regioninį susitikimą atvyko per šešis tūkstančius jaunuolių iš įvairių Lietuvos parapijų, Lenkijos, Ukrainos, Baltarusijos, Rusijos, Estijos ir Latvijos, taip pat ir iš Austrijos, Belgijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, Kroatijos, Norvegijos, Portugalijos, Prancūzijos, Rumunijos, Slovakijos, Slovėnijos, Suomijos, Švedijos, Šveicarijos, Vokietijos. Jauniems piligrimams lietuvišką svetingumą parodė daugiau kaip 30 Vilniaus parapijų. Juos svetingai priėmė net atokiau nuo miesto esančios Mickūnų, Lentvario, Trakų parapijos. Atvykusius svečius pasitiko iš anksto susibūrusios jaunimo komandos, o nakvynę ir iškilmingus sekmdienio pietus suteikė parapijų šeimos. Piligrimus priėmė ir teminius susitikimus rengė taip pat ir Vilniaus liuteronų bei stačiatikių bendruomenės.

Nuo balandžio 29 d. kas vakarą Vilniaus Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (pranciškonų konventualų) bažnyčioje į bendras pamaldas rinkosi savano-

Ligonių diena Šiluvoje

Balandžio 24 d., penktadienį, Šiluvoje pirmą kartą surengta Ligonių diena. Nuo seno Šiluvos Švč. Mergelė Marija tituluojama Ligonių Sveikata, jai įprasta patikėti savo medžiaginius ir dvasinius rūpesčius, o į Šiluvą atvykstantys maldininkai prašo jos užtariamo, kad Viešpats sugrąžintų dvasinę ir fizinę sveikatą. Šiluvos bazilikoje yra Ligonių Sveikatos koplytėlė, kur vyksta Švč. Sakramento adoracija ir adoruodami Eucharistinį Jėzų žmonės gali jam patikėti savo negalias. Kauno arkivyskupijos kurija nusprendė sergantiems ir kenčiantiems rengti specialias Ligonių dienas Šiluvoje.

Balandžio 24-ąją į pirmąją Ligonių dieną Šiluvoje susirinko nemažai maldininkų (kai kurie invalidų vežimėliuose). 12 val. pagrindines šv. Mišias Švč. M. Marijos Gimimo bazilikoje aukojo ir pamokslą, sustiprindamas sergančiųjų tikėjimą bei viltį, pasakė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Pavakare Šiluvoje prasidėjo speciali Ligonių dienos programa. Iš Kauno organizuotai atvažiavo 50 maldininkų grupė, prie jos prisijungė nemažai piligrimų, atvykusių kitais būdais, taip pat parapijos tikintieji. Visas nemažas būrys 17 val. dalyvavo Rožinio maldos procesijoje aikštėje nuo Apsireiškimo koplyčios į baziliką. Procesijai vadovavo Šiluvos parapijos vikaras kun. Andrius Alminas bei Kauno kunigų seminarijos parengiamojo kurso auklėtiniai. Prieš vakaro Eucharistijos šventimą kelias įžvalgas apie vidinį išgydymą pasakė Kauno Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčios rektorius kun. Kęstutis Rugevičius, vėliau drauge su Šiluvos parapijos klebonu kun. Erastu Murausku bei vikaru kun. Andriumi Alminu aukojęs šv. Mišias bei pasakęs pamokslą. Dalyvavusieji šiose šv. Mišiose, o paskui vidinio išgydymo pamaldose turėjo galimybę giliau suprasti ir išgyventi, ką reiškia būti išgydytiems Viešpaties, kaip fizinės kančios susijusios su žmogaus dvasia, kaip atsiverti Dievo malonei – gydančiai ir

pripildančiai žmogų Dievo Dvasios. Per pamaldas Viešpatį šlovino ir užtarimo maldoje dalyvavo katalikų bendruomenės „Gyvieji akmenys“ nariai. Daug atvykusių maldininkų išbuvo iki pamaldų pabaigos ir dalyvavo jas vainikavusioje Eucharistinėje procesijoje Šiluvos aikštėje.

Jono Pauliaus II piligrimų centro vadovas Mantas Kuraitis, organizavęs piligrimų kelionę iš Kauno, sakė, jog tarp Ligonų dienos dalyvių buvo ir pirmą kartą aplankiusių Šiluvos šventovę bei išsivežusių iš čia neišdildomų įspūdžių, stiprybės bei dvasinės paguodos, netgi pirmąją Dievo artumo patirtį. Ligonų dienos norintiems drauge prašyti Švč. M. Marijos, Ligonų sveikatos, užtarimo ir melsti fizinės bei dvasinės sveikatos bus rengiamos kiekvieno mėnesio paskutinį penktadienį. Daugiau informacijos teikia ir norinčius vykti organizuotai registruoja Jono Pauliaus II piligrimų centras Kaune.

-kasp-

Maldos už pašaukimus

Balandžio 23–28 d. Kauno kunigų seminarijos bendruomenė pakvietė miesto tikinčiuosius drauge švęsti Maldų už pašaukimus savaitę ir vakarais dalyvauti Eucharistijos liturgijoje dėkojant Viešpačiui už jo dovanojamą gausią pašaukimų įvairovę, meldžiant stiprybės išbūti pasirinkimo kelyje ir prašant malonės tinkamai rinktis savo pašaukimo kelią, ypač jauniems žmonėms. Šių maldų savaitė pavadinta apibendrinančia Šventojo Rašto mintimi: „Žinau, kuo įtikėjau“ (2 Tim 1, 12). Pirmasis toks maldų vakaras vyko Šv. Jurgio bažnyčioje. Jame buvo kviečiami dalyvauti pašvęstojo gyvenimo seserys ir broliai. Balandžio 23 d. Šv. Jurgio atlaidus šventusioje Pranciškonų bažnyčioje viešėjęs t. Astijus Kungys OFM, Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos šv. Kazimiero provincijos provincijolas, savo pamokse ragino ypač melstis už vienuolius kunigus, atliekančius labai brangią tarnystę.

Balandžio 24 d. Švč. Trejybės (seminarijos) bažnyčioje per šv. Mišias, kurioms vadovavo kun. Juozas Fakėjavas, mels-

riai. Pamaldose buvo giedamos giesmės, lietuvių, lenkų, rusų ir anglų kalbomis skaitomas Šv. Raštas. Savanoriams skirtose pamaldose dalyvavęs Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis dėkojo visiems savanoriams, kurie pasiryžo savo jėgas skirti piligrimų susitikimo parengimui. Kardinolas sakė, kad jam piligrimystė – tai malda ir džiaugsmas. „Esame kviečiami džiaugtis šiomis dienomis Vilniuje – pasitikėjimo mieste, čia kyla malda: „Jėzau, pasitikiu Tavimi!“ Neškime džiaugsmą visiems žmonėms, kuriuos sutiksime savo kelyje“, – sakė jis.

Gegužės 1 d. vakarą vienu metu keturiose didžiausiose Vilniaus miesto šventovėse – Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, Šv. Pranciškaus Asyžiečio (pranciškonų bernardinų), Šv. Jono Krikštytojo ir Šv. Jono apaštalo ir evangelisto bei Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (pranciškonų konventualų) bažnyčiose prasidėjo ekumeninės pamaldos, kuriose buvo giedama, aštuoniomis kalbomis skaitomi Šv. Rašto skaitiniai. Šios keturios Vilniaus bažnyčios, kuriose buvo susirinkę piligrimai, sujungtos radijo ryšiu, todėl visi susitikimo dalyviai galėjo išgirsti Vilniaus arkivyskupo metropolito kardinolo Audrio Juozo Bačchio sveikinimo žodį. Ganytojas džiaugėsi, kad tiek daug jaunimo Jėzus sukviestą į Vilnių, gailestingumo miestą, ir dėkojo Taizė bendruomenės broliams, sutikusiems surengti šį jaunimo susitikimą. Kardinolas išreiškė viltį, kad švenčiantis Vilnius bus svetingas visiems atvykusiems ir padės išgyventi realią krikščionių vienybę. Taizė bendruomenės prioras br. Aloyzas kreipdamasis į piligrimus sakė, jog tiek susibūrusio jaunimo – tai vilties ženklas. Prioras dėkojo visiems, kurie atvėrė savo namų duris ir priėmė nakvynei keliaujančius piligrimus. Brolis Aloyzas pabrėžė, kad meilė turi daug vardų. Artimo meilės tarnystė, bendraamžių susitikimai padeda jaunam žmogui suprasti, atsakyti į klausimą, kokia yra gyvenimo prasmė. Taip atrandamas Kristus, mūsų gyvenimo kelias. Iš pasitikėjimo Dievu turime progą pasisemti jėgų, drąsos ir atsakomybės. Tikėjimas – didelis turtas, nes padeda atrasti Dievą ir suburia žmones. Esame kviečiami auginti savo tikėjimą, skaitydami Bibliją – Dievo perduotos meilės ir ištikimybės istoriją. Skaitydami Šv. Raštą sutinkame patį Kristų, įžengiamė į santykį su juo. Brolis Aloyzas džiaugėsi, kad Vilniuje surengtose piligrimų pamaldose turime progą giedoti, klausytis Evangelijos, išgyventi tylą, kurioje mūsų draugystė su Dievu auga. Vilnius saugo Dievo gailestingumo ikoną, kad neštume Viešpatį kitiems. Prioras ragino jaunimą eiti ten, kur žmonės kenčia, pastebėti Kristų ten, kur jo rasti niekas neketina.

Pamaldose buvo atneštas ir prieš susirinkusius jaunuolius paguldytas Šv. Damijono kryžius, prieš kurį dažnai melddavosi šv. Pranciškus. Jaunimas Taizė susitikimuose ypač pagerbia kryžių prieidami, kakta paliesdami jį ir taip atiduodami Viešpačiui visus savo rūpesčius ir džiaugsmus.

Gegužės 2 d. šeštadienio rytą piligrimai dalyvavo Taizė pamaldose Vilniaus bei jo apylinkių parapijose, kuriose šeimos priėmė nakvynei. Po to visi pasiskirstė į mažas grupes ir parapijose kalbėjosi tema: „Iš kokie šaltinio semiamės gyvybės?“. Dalytasi įžvalgomis, kad visuomenėje vis auga nerimas dėl ateities, ekonominė plėtra nurungia humaniškumą, vis dažniau jauni žmonės susiduria su beviltiškumu, neranda būties prasmės. Jaunimas kalbėjosi apie tai, ko trokšta ir ieško savo gyvenime, kur glūdi prasmė, kaip pašalinti užtvaras, trukdančias semtis gyvybės iš šaltinių, taip pat turėjo progos aplankyti parapijose esančias vilties vietas, kuriose tarnaujama artimui, bendrauti su įdomiais žmonėmis.

Vilniaus Sereikiškių parke savanoriai dalijo pietus, o po vidurdienio pamaldų keturiose didžiausiose miesto bažnyčiose galima buvo dalyvauti viename iš aštuoniolikos teminių susitikimų, vykusių įvairiose miesto vietose, tokiuose kaip: ko Dievas laukia iš manęs, kokie mano troškimai, kaip atsiliepti į Dievo

kvietimą, koks skirtumas tarp krikščionybės ir ezoterikos, kaip sutikti Dievą. Gailestingumo šventovėje mons. G. Grušas dalijosi mintimis apie dieviškąjį gailestingumą, liuteronų vyskupas M. Sabutis maldos namuose svarstė temą „Krizė – naujos galimybės?!“, Tiberiados bendruomenė kalbėjo apie paprastumą kaip džiaugsmo šaltinį. Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje galima buvo pasimelsti visiškoje tyloje, atlikti išpažintį ir dalyvauti dvasiniame pokalbyje, KGB muziejuje – susipažinti su miesto istorija sovietmečiu, kitose grupelėse – susitikti su visuomeninių bei politinių organizacijų ir valdžios institucijų atstovais, stačiatikių katedroje – susipažinti su graikų, gruzinų ir rusų liturginiu giedojimu, Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus kieme pagal kelių kultūrų liaudies muziką pašokti. Lietuvos nacionaliniame muziejuje gilintasi į lietuvių liaudies skulptūrą kaip į tautos dvasingumo paveikslą, Bernardinų bažnyčioje vyko susitikimai su „Tikėjimo ir Šviesos“ bendruomene, vienijančia proto negalią turinčius žmones, jų šeimas bei draugus savanorius, su Motinos Teresės seserimis, šeimą sukūrusiais žmonėmis. Vilniaus arkikatedros bendruomenės jaunimas Šv. Ignoto bažnyčioje parodė judesio spektaklį „Šv. Kazimiero gyvenimas“ (rež. Silvijana Bilskytė).

Vakarinės Taizé pamaldos vyko keturiose didžiosiose Vilniaus senamiesčio bažnyčiose – Arkikatedroje, Šv. Jonų, Pranciškonų konventualų ir Bernardinų. Pamaldų dalyvius visose šventovėse iš Vilniaus arkikatedros per radijo ryšį pasveikino Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Ganytojas džiaugėsi, kad draugiški ryšiai pripildė Vilnių. Šis susitikimas yra gražiausia dovana Lietuvai, mininčiai savo vardo tūkstantmetį, kai krikščionys misionieriai pirmą sykį atkreipė savo žvilgsnius ir žingsnius į mūsų kraštą. Pasak kardinolo, jauni žmonės taip dažnai pasimeta paviršutiniškoje veikloje. Evangelija padeda nepasiklysti ir yra atsakymas į daugelį iškylančių klausimų. Kol Kristus neįžengs į gyvenimą, tol mūsų gyvenimo tinklai, kaip tų žvejojančių Jėzaus mokinių, bus tušti. Ganytojas pabrėžė, kad pasitikėjimas didina meilę, tarpusavio bendrystę. Kristus – mūsų gyvenimą padaro vaisingą, nepalieka vienišų, jis yra ir bendradarbiavimo pagrindas. Pasitikėdami Jėzumi, negalime nepasitikėti vieni kitais, kuriuos jis myli.

Br. Aloyzas, kreipdamasis į susirinkusius piligrimus, drąsino, kad Dievo meilė gali padėti atrasti viltį, išmoko suprasti kitus. Prisikėlęs Jėzus siunčia mus kitiems savo meile liudyti Evangeliją. Dalydamiesi Kristaus slėpiniu, patys jį geriau suprantame ir nešame viltį kitiems. Ekumeninės bendruomenės prioras parašė laišką „Jaunam Lietuvos žmogui“, kuriame ragina būti vilties žmonėmis. Jis prisiminė 1989 m., kai į Taizé bendruomenę atvyko pirmieji jaunuoliai iš Lietuvos. Po geležinės uždangos griūties, kai tiek laiko Lietuva buvo atskirta nuo kitų Europos tautų, šis laisvės gūsis uždegė naujai vilčiai. Br. Aloyzas ragino nepamiršti, kad Vilnius yra gailestingumo miestas.

Gegužės 3 d. sekmadienio rytą kiekvienoje Vilniaus parapijoje aukotos Mišios įvairiomis kalbomis. Jose dalyvavo ne tik piligrimai, bet ir juos priėmusios šeimos. Vilniaus arkikatedroje Eucharistijos šventimui vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Homilijoje kardinolas sakė, kad Vilnius tapo ieškančio jaunimo sostine. Jauni žmonės linę svajoti, kurti gražius ateities planus, puoselėti draugystes. Gera turėti vienintelį draugą, kuris patars, paguos, padės. Tuo draugu gali būti Kristus, kuris atėjo duoti gyvenimo apstumo. Draugystė su Jėzumi teikia drąsos eiti ten, kur neišdrįstume – į Dievo meilės gelmes. Ganytojas skatino ieškoti Jėzaus darbuose, maldose, susitikimuose ir nešti patirtą jo gerį kitiems.

Pasibaigus Eucharistijos šventimui kiekvienai tautai, bičiulių grupei parapijose buvo sudarytos sąlygos parodyti savo kultūrinę programą, piligrimai

tasi už pašaukimo ieškančių jaunimą. Po šv. Mišių Švč. Sakramentą per naktį adoravo Kauno arkivyskupijos, Šiaulių, Vilkaviškio vyskupijų Jaunimo centrų darbuotojai ir savanoriai.

Balandžio 27 d. melstasi už šeimas. Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė kun. Ričardas Doveika, raginęs išdrįsti liudyti kitiems savo patirtis.

Balandžio 28-ąją malda palydėta socialinių darbuotojų tarnystė. Eucharistijai vadovavo Vilniaus Santariškių klinikos Onkologijos instituto kapelionas kun. Sigitas Grigas. Koncelebravo Lietuvos Caritas generalinis direktorius kun. Robertas Grigas, VDU kapelionas kun. Simas Maksvytis, seminarijos dvasios tėvai: kun. Renato Abeni ir kun. Severinas Holocheris OFM. Per pamokslą kun. S. Grigas sakė: „Per mūsų žaizdas teka Jėzaus malonė mažutėliams.“

Maldų savaitės Eucharistijos šventimo liturgijoje giedojo Kauno arkikatedros bazilikos choras, jaunimo choras „Cantate do“, junginis vienuolių choras, solistė Daiva Eidikytė ir kt. Po šv. Mišių vakarais jų dalyviai būdavo kviečiami į seminariją susitikti su arkivyskupijos Šeimos centro darbuotojais, pasiklausyti šeimų liudijimų, moksleivių dainų, susitikti su Kauno slaugos ligoninės bei Santariškių klinikų darbuotojais. Žmonės raginti įsipareigoti kasdienei maldai už našlaičius vaikus, skaityti Šventąjį Raštą. Bažnyčioje per visas dienas buvo eksponuojama fotografijų paroda „Žmogus – dovana žmogui“.

-kasp-

Konsekruota nauja bažnyčia

Gegužės 3 d., sekmadienį, per iškilmingas pamaldas Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius konsekrovo Kauno Gerojo Ganytojo parapijos bažnyčią. Tai Kaune pirmą kartą pastatyta ir konsekruota bažnyčia per 20 atkurtos Nepriklausomybės metų. Gerojo Ganytojo bažnyčios pamatai pašventinti 2004 m., ji pastatyta daugiausia tikinčiųjų aukomis, projekto autorius – architektas Algimantas Kančas. 10 metų gyvavimo sukaktį pernai šventusi parapija sekmadienio šv. Mišių

šventimui iš pradžių naudojosi Dainavos vidurinės mokyklos sale, 2001 metais buvo konsekruota nauja koplyčia. Nuo pat prapijos įsteigimo jai vadovauja klebonas kun. Jonas Stankevičius.

Tą patį sekmadienį parapija šventė Gerojo Ganytojo atlaidus ir evangelizacinę šventę minint jubiliejinis Evangelijos žinios metus arkivyskupijoje. Iškilnėse dalyvavo Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, arkivyskupijos kurijos kancleris mons. Adolfas Grušas, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, Kauno I dekanato dekanas mons. Vytautas Grigaravičius, mons. dr. Artūras Jagelavičius, Kauno kunigų seminarijos rektorius lic. mons. Aurelijus Žukauskas, miesto parapijų klebonai, kunigai, taip pat ir atvykę iš kitų Lietuvos vietų. Gausiai buvo susirinkę ir parapijos tikintieji bei svečiai. „Kas su meile statoma, atlaikys visas negandas“, – sakė arkiv. S. Tamkevičius per pamokslą dėkodamas parapijos tikintiesiems, kaip bitutėms kūrusiems savo bažnyčią, bei daug vargo ir jėgų jos statybai atidavusiam klebonui. Arkivyskupas priminė šiai parapijai suteiktą Gerojo Ganytojo titulą, įpareigojantį ypač atsakingai rūpintis bendru parapijos gėriu, skelbti Evangeliją jos nepažįstantiems savo broliams ir seserims šiame miesto mikrorajone. Motinos dienos proga ganytojas prisiminė motinas – būtent jų paskatinti vaikai neretai renkasi kilnius dvasinius pašaukimus. „Kviečiu, kad Gerojo Ganytojo parapija turėtų daug gerų šeimų, motinų, kad iš šios parapijos į Viešpaties vynuogyną ateitų daug gerų kunigų“, – linkėjo arkivyskupas. Po pamokslų jis konsekrovo bažnyčią ir jos didįjį altorių, prie kurio vėliau buvo švenčiama iškilminga Eucharistijos liturgija.

-kasp-

Evangelizacinės šventės

Benediktinių vienuolyne

Balandžio 18–19 d., minint Evangelijos žinios Lietuvai tūkstantmetį, Kauno seserų benediktinių vienuolyno Šv. Mikalojaus bažnyčioje surengtos evangelizacinės šventės dienos. Seserys kartu su Sutvirtinimo sakramentui besirengiančiais jaunuoliais prieš savaitgalį

draugiškai bendravo juos priėmusiose šeimose, nuoširdžiai vaišinosi sekmdienio pietumis.

Europos jaunimo susitikimas baigėsi bendromis pamaldomis keturiuose Vilniaus bažnyčiose. Čia jaunimas susirinko padėkoti už bendrystės ir pasidailijimo džiaugsmą. Br. Aloyzas pamaldose sakė, kad šis susitikimas – puikus gyvos Bažnyčios ženklas. Jis dėkojo Vilniaus arkivyskupui metropolitui kardinolui Audriui Juozui Bačkiui už kvietimą surengti tokį susitikimą Vilniuje, visiems savanoriams, Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centrui už organizacinius darbus, šeimoms, atvėrusioms savo namų duris nepažįstamiems jaunuoliams. Brolis Aloyzas sakė, kad bendrystės patirtį toliau ugdyti galime ir namie, kur Jėzus laukia mūsų. Kiekvienas žmogus gali būti pasitikėjimo liudytojas, per kasdienį gerumą, paprastus veiksmus parodyti Dievą kitiems.

Gegužės 9 d. Vilniaus arkikatedroje surengtos padėkos pamaldos visiems, kurie talkino pasirengimo darbuose. Jose buvo skaitomi Šv. Rašto skaitiniai, giedamos giesmės, dalijamasi susitikimo išpūdžiais. Br. Robas, besirūpinantis iš Lietuvos į Taizė bendruomenę atvykstančiais piligrimais, sakė atradęs gražų lietuvių bruožą – rūpintis visomis detalėmis. Susitikimas pranoko lūkesčius, jį surengti padėjo labai daug žmonių. Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir generalinis vikaras vyskupas Juozas Tunaitis kardinolo Audrio Juozo Baččio vardu padėjo piligrimus priėmusioms šeimoms, savanoriams, jungtiniams chorams, kunigams, jaunimo grupelėms, Jaunimo centrui ir visiems, kurie vienaip ar kitaip prisidėjo prie šios pasitikėjimo piligrimystės. Baigiantis pamaldoms vyskupas visus palaimino. Po pamaldų jų dalyviai turėjo progą pasivašinti ir draugiškai bendrauti.

-ksb-

Dievo Gailestingumo savaitės renginiai

Balandžio 13–19 d. Vilniaus Dievo Gailestingumo šventovėje vyko Dievo Gailestingumo savaitės renginiai. Savaitę šv. Mišiomis šventovėje pradėjo Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir generalinis vikaras vyskupas Juozas Tunaitis. Homilijoje vyskupas pabrėžė Jėzaus dovanojamo gailestingumo svarbą kiekvienam žmogui. Šis pasaulis skuba į savęs sunaikinimą, todėl labai svarbu, kad daugelis tikinčiųjų nepaliautų prašę Viešpaties gailestingumo visiems žmonėms, ypač paklydusiems.

Pirmąjį Gailestingumo savaitės vakarą nuo Aušros Vartų Gailestingumo Motinos koplyčios įvairių krikščioniškųjų konfesijų tikintieji su degančiomis žvakėmis ėjo Šviesos kelią paskui iškilmingai nešamą Velykų žvakę, kuri priminė Kristų. Bendruomenių atstovai atskirose stotelėse skaitė mąstymus ir maldavimus. Šviesos kelias baigtas malda Gailestingumo šventovėje.

Kiekvieną dieną šventovėje lietuvių ir lenkų kalbomis aukotos šv. Mišios, kuriose gausiai dalyvavo tikintieji. Šv. Mišioms vadovavo įvairių Lietuvos parapijų kunigai bei dvasininkai iš Lenkijos. Kasdien vakarais vykdavo katechezės gailestingumo temomis. Šiomet jos pasirinktos remiantis Gailestingumo litanija. Balandžio 14 d. apie skirtą visiems žmonėms Dievo gailestingumą liudijo kun. Paulius Rudinskas OP. Balandžio 15 d. s. Danguolė Gervytė RA Dievo gailestingumą apibūdino kaip mūsų žmogiškosios laimės ir džiaugsmo šaltinį. Balandžio 16 d. katechezę apie Dievo gailestingumą, kuris visuomet žmogui prieinamas ir pasiekiamas, nuolat pasilieka tarp visų žemės keleivių, vedė liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis. Balandžio 17 d. šventovėje buvo apmąstomas Kryžiaus kelias, taip pat vyko susitikimas su Pilnų namų bendruomenės broliais. Balandžio 18 d. apie Dievo gailestingumą, apglėbiantį visus pasaulio kūrinius, liudijo Gailestingumo Jėzaus broliai. Balandžio 19 d.

savo asmenine patirtimi apie mokymąsi kitiems parodyti gailestingumą dalijosi kun. Kęstutis Kėvalas.

Dievo gailestingumo sekmadienį iškilmingas šv. Mišias aukėjo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Per pamokslą ganytojas sakė, jog žvelgdami į perversą Jėzaus šoną galime sušukti: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“ Ši diena – tikėjimo ir pasitikėjimo šventė. Dievas ieško mūsų, savo vaikų, kviečia grįžti. Tėvo meilė viršija bet kokią logiką. Jėzus tą meilę apreiškia. Per mūsų tikėjimą Dievas trokšta perduoti gailestingumą šio amžiaus žmonėms. Gailestingume susitinka Dievas ir žmogus. Gailestinga meilė trokšta būti perduota žmonėms. Žmonija blaškosi, ieško džiaugsmo ten, kur jo nėra. Tik Dievo meilė gali pasotinti žmogaus širdį. Skurdo priežastis – meilės trūkumas. Jėzus kviečia: „Priimkite ir dalykite mano meilę, būkite mano rankomis, kojomis, kurios skubės į pagalbą, būkite lūpomis, kurios guodžia, drąsina ir stiprina.“ Gailestingumas neteisias, o ieško išeities, kad galėtų išvesti suklupusį ir pasiklydusį. Gailestingumas – vilties šaltinis. Dievas – tikroji žmogaus atrama ir vilčių išsipildymas. „Pasitikėti Dievu – tai priimti žinią, tikėti, kad Dievas mus myli, taip nešame viltį mūsų broliams. Reikia būti dosniems, atpažinti žmogišką veidą nusivylusiuose, nusidėjusiuose, priklausomybių turinčiuose. Mūsų uždavinys – keisti pasaulį, sugrąžinti žmoniją į namus – Bažnyčią. Štai kam duotas Dievo gailestingumas“, – kalbėjo kardinolas.

Gailestingumo savaitė užbaigta kun. Kęstučio Kėvalo aukojamomis šv. Mišiomis. Homilijoje kunigas pabrėžė, jog patyrę Viešpaties dovanotą gailestingumą esame kviečiami nešti jį pasauliui.

Gailestingumo savaitę tarp aukojamų šv. Mišių vyko Švč. Sakramento adoracija. Taip pat kiekvieną Gailestingumo savaitės naktį tikintieji meldėsi prie išstatyto Švč. Sakramento. Nuo Didžiojo ketvirtadienio iki Gailestingumo sekmadienio šventovėje buvo galima melstis visą parą.

Kiekvieną dieną trečią valandą po pietų, kai Bažnyčia prisimena Jėzaus mirtį ant kryžiaus, ne tik šventovėje, bet ir Šv. Faustinos namelyje Antakalnyje buvo meldžiamasi Gailestingumo vainikėlio malda. Šventovėje taip pat saugomas malonėmis garsėjantis, daugybės piligrimų lankomas Gailestingą Jėzaus atvaizdas, perteikiantis šv. Faustinos regėjimus. Prie paveiklo ir šiomis dienomis prisegami padėkos už patirtą Viešpaties globą, parodytą gailestingumą ar išgyventą atsivertimą ženklai – votai.

-ksb-

Lietuvoje paminėta Gyvybės diena

Vilniuje

Balandžio 26 d., minint Gyvybės dieną, Vilniaus arkikatedroje bazilikoje aukotose šv. Mišiose homilijas sakė kunigai kalbėjo apie gyvybės vertę nuo jos pradėjimo iki natūralios mirties. Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis per pamokslą sakė, kad daugelį piktina informacija apie nužudytus, sužalotus ar nuskriaustus mažus vaikus, tačiau mažai kas piktinasi išgirdę apie nužudytus negimusius kūdikius. Abortai visuomenėje vadinami ne žudymu, o nėštumo nutraukimu. Kiekvienas žmogus, pradėtas motinos iščiose, yra pašauktas gimti, nes yra sukurtas pagal Dievo paveikslą ir panašumą, turi Viešpaties įkvėptą dvasią. Gyvybė – neįkainojama Viešpaties dovana. Ją gerbti turi ne tik moteris, bet ir gydytojai, slaugytojai, visų profesijų žmonės. Abortas, visai nesvarbu kada būtų atliktas, yra ne tik žmogaus nužudymas, bet ir moters, šeimos sąmonės bei sąmonės žalojimas. Gilios dvasinės žaizdos pasilieka visam gyvenimui, sugrįžta kaip kaltinimas, nuoskauda,

dalijo kūrybiškai sumanytas evangelizacines skrajutes kaimynystėje gyvenantiems žmonėms.

Balandžio 18 d. (šeštadienį) šventė prasidėjo evangelizacine programa, kurią vedė VDU Katalikų teologijos fakulteto evangelizacinė grupė. Jaunuliai giesmėmis, pantomima bei asmeniniais liudijimais kūrybingai ir suprantamai skelbė Evangeliją. Vėliau su vaikais užsiimta atskirai, o suaugusiesiems pristatyta *Lectio divina* – maldos su Šventuoju Raštu būdas pagal benediktiniškąją tradiciją. Po įvado ir maldos gairių susirinkusieji turėjo galimybę patys patirti tokios maldos poveikį, likdami su Šventojo Rašto tekstu tyloje ir Švenčiausiojo Sakramento akivaizdoje. Šventės dalyviai kaip įprasta buvo kviečiami kartu su seserimis dalyvauti Valandų liturgijoje (Dieninėje). 16 val. bažnyčioje vyko Sutaikinimo pamaldos sutvirtinamiesiems bei jų tėvams. Džiugino gausus būrys jaunuolių bei suaugusiųjų, trokštančių priimti Sutaikinimo sakramentą.

Balandžio 19 d. (sekmadienį) šv. Mišios švęstos kartu su Kauno arkivyskupijos augziliaru vyskupu Jonu Ivanausku. Sutvirtinimo sakramentas suteiktas daugiau nei 40 jaunuolių, visus mokslo metus besirengusių šiam įvykiui. Po šv. Mišių visi buvo pakviesti į agapę bažnyčios kieme. Vakarų susitikimas pradėtas Valandų liturgija (Vakarine), po to dr. Laima Šinkūnaitė skaitė pasakaitą apie šv. Brunoną. Evangelizacinė šventė užbaigta vakaro šv. Mišiomis.

Raudondvaryje

Balandžio 20–26 d. Raudondvario Šv. Kūdikelio Jėzaus Teresės parapijoje evangelizacinė šventė „Pažink, pamilk, liudyk“ prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias aukėjo Raudondvario parapijos klebonas kun. Augustinas Paulauskas. Šventė truko visą savaitę, sujungdama į vieną bendruomenę daugybę ne tik Raudondvario parapijos, bet ir kitų Kauno II dekanato parapijų tikinčiųjų. Įvyko šeši evangelizaciniai vakarai. Pirmojo vakaro šv. Mišias aukėjo ir evangelizacinį vakarą mokslo, švietimo bei kitų ugdymo įstaigų ben-

druomenėms vedė kun. teol. dr. Kęstutis Kėvalas. Naudodamas vaizdinę medžiagą kunigas aptarė evangelizacijos sąvoką ir evangelizacijos šiuolaikiniam žmogui ypatumus, išskėlė amžinąsias krikščioniškas vertybes, nuo kurių šiandienis Vakarų pasaulis mėgina nusisukti. Kunigas taip pat aptarė šiuolaikinio žmogaus tikėjimo savitumus, kai viską bandoma individualizuoti ir gyventi pagal savo interpretacijas, vengiant bendrystės su kitais. Kaip vieną sėkmingiausių XX–XXI a. evangelizacijos galimybių kun. dr. K. Kėvalas akcentavo Pasaulines jaunimo dienas. Po susitikimo visi norintys artimiau pabendrauti rinkosi šalia bažnyčios esančioje Germanų sodybos salėje.

Antrajam evangelizaciniam vakarui, skirtam ligoniams ir vargstantiems, vadovavo Kauno Šv. Antano Paduviečio parapijos klebonas kun. Vytenis Vaškelis. Prasidėjęs šv. Mišiomis vakaras toliau buvo tęsiamas plėtojant kančios reikšmę tikinčiojo gyvenime. Po to apie vidinį išgydymą, egzorcizmo reikalingumą ir kitus su dvasios gydymu susijusius klausimus diskutuota parapijos salėje. Trečiadienio šv. Mišias aukojo ir evangelizaciniam vakarui vadovavo mons. Vincentas Jalinskas. Remdamasis asmeniniu liudijimu ir gyvenimo patirtimi, monsinjoras kalbėjo apie tikėjimo svarbą žmogaus gyvenime, maldos būtinybę, artimo meilę ir gerus darbus.

Ketvirtasis evangelizacinis vakaras buvo skirtas šeimai ir jai keliamiems iššūkiams apžvelgti. Vakarui vadovavo ir šv. Mišias aukojo Lietuvos Vyskupų Konferencijos generalinio sekretoriaus padėjėjas, Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčios rezidentas kun. Ričardas Doveika. Penktajame evangelizaciniame vakare į visą žmogaus gyvenimą buvo pažvelgta per Velykų slėpinį. Žvelgdamas į prisikėlusį Kristų kun. Julius Sasnauskas OFM kalbėjo apie žmogaus atsaką į Dievo meilę.

Visa šeštadienio diena, popietė ir vakaras buvo skirti vaikams ir jaunimui. Iš ryto parapijos salėje rinkosi vaikai, šiemet besirengiantys priimti pirmą

neviltilis net ir po daugelio metų. Pasak kardinolo, labai svarbu malda lydėti visus, kurie dalyvauja gyvybės atsiradimo bei jos išsaugojimo procese.

Prie Vilniaus arkikatedros veikė negimusio vaikelio nuotraukų, eksponuojamų dideliuose plakatuose, paroda, liudijanti apie žmogiškosios būtybės egzistavimą nuo pat prasidėjimo momento, jos raidos tarpynius. Po vidudienio šv. Mišių visi galėjo dalyvauti Vilniaus arkivyskupijos šeimos centro bei Krikščioniškojo kino klubo surengtoje filmo „Bela“ peržiūroje bei diskusijoje apie žmonių tarpusavio santykius ir bendravimo ypatumus.

Kauno arkivyskupijoje

Kauno arkivyskupijos šeimos centras, kaip ir kasmet, Pasaulinę gyvybės dieną ragino minėti visoje arkivyskupijoje – dekanatų centruose, parapijose, mokyklose, gyvybės kultūrą skleidžiančiose medicinos įstaigose. Pasak arkivyskupijos Šeimos centro vadovės Giedrės Aukščiūnienės, Gyvybės diena Lietuvoje minima nuo 1994 m., nuo 1998 m. LVK raginimu šios dienos organizatoriai yra vyskupijų Šeimos centrai. Dabar pastebima, kad šią dieną vis aktyviau mini ir parapijos. Gyvybės dienos minėjimas, kaip ir visa Šeimos centro veikla, remiasi siekiu kuo plačiau visuomenėje paskleisti popiežiaus Jono Pauliaus II mokymą apie nelygstamą gyvybės vertę visomis sąlygomis ir visais žmogaus gyvenimo etapais.

Pasaulinė gyvybės diena paminėta visuose Kauno arkivyskupijos dekanatų šeimos centruose ir daugumoje parapijų. Čia tradiciškai lankyti gimdymo namai, pasveikinti medikai bei mamos, įteikta dovanėlių, rengti moksleivių piešinių konkursai, už gyvybę melstasi ir dėkota Viešpačiui šv. Mišiose. Kauno arkivyskupijos šeimos centras pasirūpino išleisti skirtukus „Nuo kada aš esu aš“, kurie buvo dalijami šeimoms. Bendradarbiaujant su arkivyskupijos katechetikos centru gyvybės, žmogaus orumo temos buvo nagrinėjamos mokyklose per tikybos pamokas, mokytojams teikiama metodinė parama.

Kauno mieste bendradarbiaujant su Lietuvos šeimos centru reklaminiuose stenduose prie prekybos centro „Savas“, Birštono ir Draugystės gatvėse dvi savaitės buvo rodomi 10 sekundžių reklaminiai filmukai šeimos ir gyvybės tema. Sekmadienio, balandžio 24 d., vakare Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčioje surengtas *Kaunas Jazz 2009* sakralinės muzikos koncertas, skirtas Gyvybės dienai. Šia tema trumpą įvadinę katechezę pasakė rektorius kun. Kęstutis Rugevičius.

Balandžio 24-ąją beveik visą dieną savo vykdomos programos jaunimui „Pažink save“ savanorių plakatais pasipuošęs Šeimos centras buvo atvėręs duris miesto vyresniųjų klasių moksleiviams bei pedagogams, kurių grupės susitiko su šios programos vadovais bei savanoriais. Pasak centro vadovės G. Aukščiūnienės, taip siekta, kad jaunimas būtų paskatintas domėtis ir gautų patikimą informaciją bei tinkamą ugdymą lytiškumo, rengimosi šeimai, vaisingumo srityse, mokytus priimti teisingus savo gyvenimo sprendimus.

Vakare šalia esančioje Švč. Sakramento (studentų) koplyčioje gyvybės intencijomis buvo aukojamos šv. Mišios. Joms vadovavęs mons. V. Grigaravičius, kreipdamasis į susirinkusius įvairių kartų žmones, šeimas, vyresniusius, sakė, jog svarbiausia – daug melstis vieniems už kitus, netgi išipareigoti konkrečiai malda už konkrečias ko nors stokojančias, vargstančias šeimas, ligonius, besilaukiančias kūdikio motinas ir pan. Be kita ko, per pamokslą vienareikšmiškai sakyta, jog nutraukti gyvybę – tai sulaužyti Dievo įsakymą: „Nežudyk.“

Gyvybė – tai džiaugsmas: ši mintis paskatino po šv. Mišių pakviesti šeimas, vaikus, šeimos ir gyvybės apsaugos srityse dirbančius žmones į nuotaikingą

vakaronę Šeimos centro kiemelyje. Kartu su mons. V. Grigaravičiumi buvo pasodinta obelaitė, kad ji, kaskart pražydėsianti pavasarį, primintų Gyvybės dieną ir šią Kūrėjo dovaną žmogui.

Telšių vyskupijoje

Balandžio 26 d. Telšių vyskupijos bažnyčiose per šv. Mišias nuvilnijo malda vieningomis bendruomeninės maldos intencijomis, išdalytos skrajutės su informacija apie kūdikio kelionę mamos iščiose bei pagrindines šeimos centrų organizuojamas šventes.

Lietuvos šeimos centro iniciatyva Klaipėdoje, kaip ir Vilniuje bei Kaune, per didžiuosius reklaminius standus prie prekybos centrų 30 kartų per valandą demonstruotas 10 sekundžių reklaminis filmukas apie Gyvybės dieną.

Telšių dekanato šeimos centras Gyvybės dieną paminėjo balandžio 21 d. Ta proga Telšių katedroje aukotos šv. Mišios, o 19 val. Telšių Žemaitės dramos teatre vyko evangelizacija gyvybės išsaugojimo tema. Ją vedė br. Paulius Vainekis OFM ir Pakutuvėnų šlovinimo grupė. Renginį organizavo Telšių dekanato šeimos centras, Šv. Antano Paduviečio parapija, Pakutuvėnų bendruomenė.

Palangos dekanato šeimos centro iniciatyva bažnyčioje nuo balandžio 21 d. iki gegužės 15 d. veikė moksleivių paroda „Gyvybės medis“, balandžio 24 d. surengtas teminis vakaras „Gyvybė visada yra gėris“, kuriame visus susirinkusiuosius pasveikino klebonas kan. dr. A. Genutis, moksleiviai parodė meninę programą. Gyvybės dienos minėjimą vainiko sekmadienio šv. Mišios.

Balandžio 26-ąją, minint Gyvybės dieną, Žemaičių Kalvarijoje šv. Mišias aukojo Telšių vyskupijos šeimos centro direktorius kan. Jonas Ačas. Šv. Mišių metu giedojo Barstyčių parapijos jaunimo choras. Po šv. Mišių parapijiečiai ir atvykę maldininkai iš įvairių Telšių vyskupijos parapijų žiūrėjo Daliaus Ramanausko dokumentinį filmą „Žygis už gyvybę Vašingtone. 2007 m.“. Po to Telšių vyskupijos šeimos centro projektų koordinatorė Ona Darbutaitė pristatė popiežiaus Jono Pauliaus II mokymą apie gyvybės kultūrą pagal encikliką *Evangelium vitae*. Lektorė susirinkusiesiems kalbėjo, jog gyvybės Evangelija remiasi iš Kristaus gauta žinia, kad esame pašaukti gyvenimo apstybei, džiaugsmui, kuris kyla iš tarpusavio meilės bei atjauta pagrištų santykių su artimaisiais. Švęsdami Gyvybės dieną pirmiausia savęs turime klausyti, ar esame laimingi?! Jei ne, būtina peržiūrėti savo santykį su Dievu. Jėzus Kristus veda mus į taiką su savimi ir artimaisiais, į atsakomybę už mūsų aplinką, į pagalbą skriaudžiamiesiems. Jonas Paulius II be išimčių kreipiasi į kiekvieną Bažnyčiai priklausantį žmogų, kaip į gyvybės tautos narį, nuolat stojantį asmeniškai ir su visa bendruomene už gyvybę. Gyventi gyvybės Evangelija – tai priimti kasdienius sprendimus, besąlygiškai patvirtinančius tiesą, kad gyvybė visada yra gėris. Pasak prelegentės, šitai įmanoma tik tikėjimo dovaną turinčiam žmogui, nes tik tikėjimas, kad Dievas tau padovanojo gyvybę, leidžia su džiaugsmu ją priimti ir dovanoti kitam. Šeima tiesiogiai pašaukta šiai misijai ir įgyvendina gyvybės Evangeliją, pirmiausia augindama vaikus, meldamasi, dalyvaudama parapijėje, socialinėje bei politinėje veikloje. Tik visuomenė, kuri įstatymais patvirtina pagarbą ir apsaugą kiekvienai žmogaus gyvybei nuo prasidėjimo momento iki natūralios mirties, gali įgyvendinti visas kitas žmogaus teises bei kurti taiką demokratija pagrįstoje visuomenėje.

Šiauliuose

Balandžio 23 d., minint Gyvybės dieną, Šiaulių universitete surengta akcija, miesto savivaldybės salėje organizuota konferencija, Šiaulių gimdymo namus apjuosė „gyvybės žiedas“.

ją Komuniją. Parapijos jaunimas bei katechetai surengė ir vedė linksmą, teatralizuotą trijų valandų programą su įvairiomis užduotimis. Po pietų prasidėjo jaunimo programa. Jaunuoliai skirstėsi į penkias darbo grupes – „Pažink save“, diskusijų grupę su kunigu Šarūnu Petrausku, šokių grupę, giesmių grupę bei pasirengimo Taizė susitikimui grupę. Vėliau beveik 300 jaunų žmonių Raudondvario kultūros centre klausėsi belgų misionieriaus Josepha Bastino paskaitos. Vakare visi draugiškai dalyvavo šv. Mišiose, o joms pasibaigus – Beno Ulevičiaus ir grupės „Quest“ koncerte. Programą vainikavo vidurnakčio žygis su žvakėmis per miegantį miestelį į bažnyčią adoruoti Jėzaus Švč. Sakramente.

Šventės kulminacija buvo iškilminga sekmadienio šv. Mišių liturgija, vadovaujama Kauno arkivyskupijos augštesnio vyskupo Jono Ivanausko. Iškilmė prasidėjo Švč. Sakramento procesija aplink bažnyčią. Per pamokslą vysk. J. Ivanauskas Evangelijos ištrauką apie Emauso mokinius susiejo su šių dienų gyvenimu. Šv. Mišių ir visos evangelizacinės šventės pabaigoje Kauno II dekanato dekanas ir Raudondvario parapijos klebonas kun. A. Paulauskas dėkojo ganytojui, visiems evangelizacinius vakarus vedusiems kunigams, taip pat viso dekanato bei Raudondvario tikintiesiems už aktyvų dalyvavimą šventėje ir išgyventą bendrystę.

Kauno Gerojo Ganytojo parapijoje

Balandžio 30 d.–gegužės 3 d. evangelizacinė šventė surengta Kauno Gerojo Ganytojo parapijoje. Evangelizacinė šventė prasidėjo ketvirtadienį parapijos mokyklų diena. Šv. Mišiose, kurioms vadovavo kun. Kastytis Šulčius, dalyvavo Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokyklos mokiniai. Paskui vyko viktorina „Šv. Brunono svarba Lietuvos Bažnyčios istorijoje“. Vyresniųjų klasių moksleiviai dalyvavo susitikime su kun. K. Kėvalu ir kun. K. Šulčiumi bei diskutavo tema: „Šv. Raštas mano gyvenime. Kodėl man svarbi šv. Brunono istorija?“ Prieš vakaro šv. Mišias buvo pristatyta Kauno Dainavos vidurinės mokyklos parengta meninė programa. Šv. Mišiose, kurioms

vadovavo klebonas kun. Jonas Stankevičius, kartu su mokiniais dalyvavo parapijos tikybos mokytojai, katechetai ir vidurinių mokyklų mokytojai.

Šiltą penktadienio popietę parapijoje rinkosi vaikai, kurie rengiasi pirmajai Komunijai. Parapijos katechetės vedė renginį, jos supažindino su šv. Brunono asmenybe ir parodos „Pažaislis: Lietuvos tūkstantmečio atspindžiai“ freskų nuotraukomis. Vaikai mokėsi giesmių ir liturginių šokių. Vakare bažnyčios kiemelyje vaikams surengtas užsiėmimas „Pažinkim Šventąjį Raštą“. Jame dalyvavo ir parapijos jaunimas. Renginys baigėsi agape kartu su parapijos vikaru kunigu Kastyčiu Šulčiumi. Pirmasis mėnesio šeštadienis buvo skirtas Švč. M. Marijos garbei ir šeimų dienai. 12 val. Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius ir Panevėžio vyskupas emeritas Juozapas Preikšas 149 parapijos jaunuoliams suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Vakarą buvo skirtas rožinio malda, o po vakaro šv. Mišių surengtos gegužinės pamaldos. -ggpi, sai, ež-

Kaišiadorių Caritas sukakties minėjimas

Balandžio 25 d. paminėta Caritas 20 metų veiklos sukaktis Kaišiadorių vyskupijoje. Kaišiadoryse vykusiame renginyje dalyvavo Caritas savanoriai iš daugumos Kaišiadorių vyskupijos parapijų – Onušio, Semeliškių, Jiezno, Stakliškių, Birštono, Vievio, Elektrėnų, Dusmenų, Bijutiškio, Molėtų, Giedraičių, Daugų, Pivašiūnų, Kernavės, Širvintų, Gelvonų, Kaišiadorių, Kruonio, Žiezmarų, Darsūniškio, Kalvių, Senosios Varėnos, Merkinės, Perlojos ir Nedzingės, taip pat svečiai – LR Seimo narys Kazimieras Uoka, Kaišiadorių rajono savivaldybės meras Romualdas Urmilevičius, kiti vietos savivaldos atstovai, bendradarbiai iš Lietuvos Caritas, Kauno, Vilniaus, Telšių ir Vilkaviškio vyskupijų, buvę Kaišiadorių vyskupijos Caritas darbuotojai ir savanoriai, Kaišiadorių vyskupijos pastoracinių centrų darbuotojai.

Renginio pradžioje šventės dalyviai dėkojo Dievui už nueitą kelią, meldė-

Šiaulių universitete jau iš ryto jautėsi sujudimas. Meninio ugdymo ir tikybos studijų programos studentai, susibūrę į klubą *Ad Astra*, papuošė universiteto langus vitražais, kuriuose palaimintosios Motinos Teresės žodžiais: „Gyvenimas yra... brangus, elkis su juo rūpestingai; turtas, saugok jį; meilė, džiaukis ja; gyvybė, gink ją“ pasveikino visus Gyvybės dienos proga. Po pietų miesto savivaldybės salėje vyko mokslinė konferencija „Gyvybės kultūra, šeima, sveikata“, kurią surengė Šiaulių universiteto Socialinės gerovės ir negalės studijų fakulteto Medicinos pagrindų katedra, Šiaulių vyskupijos šeimos centras, PGF „Už žmogaus gyvybę“ Lietuvos asociacijos Šiaulių skyrius, VŠĮ Šiaulių apskrities ligoninė, Šiaulių miesto Bendruomenės sveikatos taryba bei Šiaulių apskrities Visuomenės ugdymo centras. Pranešimus skaitė prelegentai iš Kauno, Šiaulių, Vilniaus.

Doc. dr. Nijolė Liobikienė kalbėjo apie asmens laisvę tarp gyvybės ir mirties kultūrų. Docentė pabrėžė svarbą puoselėti gyvybės kultūrą, kurioje kiekvienas žmogus yra besąlyginė vertybė. „Norėdami būti gyvybės kultūroje, turime būti aktyvūs ir sąmoningi“, – teigė prelegentė. Kun. dr. Vytautas Brilius MIC, savo pranešime į pirmą vietą iškėlęs asmenybę demokratinėje visuomenėje, lygindamas įvairius visuomenės tipus, teigė, jog demokratinė sistema nieko per daug neišsprendžia nei į gerą, nei į blogą pusę. Svarbu ne sistema, o asmenybė, gebanti sekti paskui idėją. Mat paskui asmenybę seka minios žmonių. Labai svarbu, ar pati asmenybė yra suinteresuota visuomenės gėriu. Keičiantis pačiai visuomenei, daugiau vietos atsiranda ir asmenybei.

Kun. lic. Tado Rudžio pranešimas „Šeima – bendruomenės centras“ skatino susimąstyti apie tai, kas yra šeima, koks valstybės ir Bažnyčios požiūris į šeimą, ar ištis šiandien galime teigti, kad šeima yra religinės ar kitokios žmonės vienijančios bendruomenės centre. „Verta atkreipti dėmesį, – sakė kun. Tadas, – kad Bažnyčia žvelgia į santuoką asmeniniu ir moraliniu požiūriu, o valstybė neišvengiamai kreipia didesnę dėmesį į socialinius šios institucijos aspektus. Tačiau šios dvi institucijos siekia ir bendrų dalykų: stiprina šeimos santykius, stengiasi, kad šeimos būtų darnios. „Kokios bus mūsų šeimos, tokia bus ir mūsų Bažnyčios ir mūsų valstybės ateitis“, – teigė prelegentas.

Kasmet savo dalyvavimu konferenciją pagerbia ir Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Ganytojo teigimu, visada labai smagu bendrauti su tvirtomis, gausiomis šeimomis. Vyskupas dalijosi išpuodžiais iš Pasaulinio šeimų susitikimo Meksikoje.

Doc. Danutė Žilienė pranešime apibendrino pedagoginę 20 metų patirtį ir kalbėjo apie žmogaus kelią į nepriklausomybę. Iškėlus auditorijai klausimą: „Ką aš galiu padaryti, kai patenku į labai sudėtingą situaciją?“, docentė teigė, jog reikia aukotis. Tačiau tai yra tobulėjimo kelias. Kun. lic. Žydrūnas Vabuolas, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius, kalbėjo apie šeimos reikšmę visuomenei. Pasak jo, demokratijos siela – šeima, kur padedami vertybių pamatai. Vaikas, augdamas šeimoje, išauga ir kaip geras pilietis. Šeimoje esi priverstas suprasti, kad mano gerovė priklauso ne nuo to, kiek sau pasiimu, bet nuo bendros šeimos gerovės. Taip išmokstama būti nesavanaudiškam.

Doc. dr. Danė Šlapkauskitė atkreipė dėmesį, jog kūdikio vystymasis priklauso ne tik nuo to, ką jis atsineša su genais, bet ir nuo aplinkos. Besivystančiam vaikeliui reikia optimalių aplinkos sąlygų. Priklausomai nuo tų sąlygų kitimo, keičiasi kūdikio elgsena. Tie veiksniai, anot docentės, turi įtakos smegenų vystymuisi. Todėl svarbu, kad iki gimimo su vaikeliumi būtų bendraujama kaip su asmeniu.

Žagarėje

Balandžio 24 d. Žagarės gimnazijos klubas „Sveika mokykla“ organizavo konferenciją „Pasaulinė gyvybės diena – gyvenimo prasmės ieškojimo diena“. Tai pirmoji tokia konferencija Žagarėje. Joje dalyvavo net keturios mokyklos: Žagarės gimnazija, Skaistgirio vidurinė bei dvi mokyklos iš Joniškio – „Saulės“ pagrindinė ir Mato Slančiausko gimnazija. Ypatingas renginio svečias buvo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Ganytojas pasveikino susirinkusiuosius, pasidžiaugė susitikimais Žagarėje, švente bei gyvybei neabejingu jaunimu.

Pirmąjį pranešimą „Niekas manęs nepažemins“ skaitė Šiaulių universiteto Medicinos pagrindų katedros docentė dr. Danė Šlapkauskaitė. Prelegentė atkreipė susirinkusiųjų dėmesį į jaunus žmones, asmenybes, kritinėse situacijose pasirinkusias mirtį, o ne nuodėmę – italę Mariją Goretti, lietuvaites Elena Spirgevičiūtę, Adelę Dirsytę, Danutę Burbaitę. „Lietuva turi stiprių moterų, kurios nebijo mirties“, – sakė docentė prisimindama, jog ir patys žagariečiai turi tokį pavyzdį – Dievo tarnaitę Barborą Umiastauskaitę.

Antrąjį pranešimą „Gyvybės kultūra“ skaitė Šiaulių universiteto Sveikatos edukologijos studijų programos trečiakursė Neringa Vilčiauskaitė. Ji atskleidė Gyvybės dienos tikslą – padėti visai visuomenei pripažinti žmogaus gyvybės prasmę ir vertę visais jos etapais ir visomis sąlygomis. Kiekviena gyvybė, anot studentės, be išimties yra didžiulis gėris. Todėl svarbu atkreipti dėmesį į kiekvieno žmogaus teisę gyventi – nuo prasidėjimo iki natūralios mirties. Prelegentė suteikė mokiniam svarbios informacijos apie abortą, eutanaziją; remdamasi vaizdingais pavyzdžiais, skatino visada rinktis gyvybę. Išradingai su rožės žiedais Neringa pailiustravo, jog skastybę praradusi mergina panaši į žiedlapius praradusią rožę, abortą pasidariusi – į nulaužtą gėlę. Tik šioms pagundoms nepasidavusi mergina išlieka žydinčiu žiedu.

Kaišiadoryse

Kaišiadorių vyskupijos šeimos centras Pasaulinei gyvybės dienai paminėti organizavo konferencijai „Gyvybės vertė jaunimo pasaulejautoje“ skirtą konkursą. Jo laimėtojai, 9–12 klasių moksleiviai, savo darbus pristatė balandžio 23 d. Kaišiadorių vyskupijos sielovados centre. Balandžio 26 d. Kaišiadorių katedroje buvo švenčiamos šv. Mišios, o po Mišių Sielovados centre savo mintimis apie gyvybės slėpinį dalijosi Josephas Bastinas.

-irat, kvšč, ksb, kasab, kasp-

Konferencija „Evangelizacija šiandienos pasaulyje: ištakos, iššūkiai, perspektyvos“

Balandžio 28 d. VDU Katalikų teologijos fakulteto Didžiojoje auloje surengta tarptautinė mokslinė konferencija „Evangelizacija šiandienos pasaulyje: ištakos, iššūkiai, perspektyvos“, skirta šv. apaštalo Pauliaus gimimo 2000 metų jubiliejui ir Evangelijos skelbimo Lietuvoje tūkstantmečiui paminėti. Joje dalyvavo ir pranešimus skaitė žinomi Lenkijos, Baltarusijos, Italijos, JAV, Didžiosios Britanijos teologai, dirbantys garsiose akademinėse institucijose. Konferenciją savo dalyvavimu pagerbė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, VDU rektorius prof. Zigmas Lydeka. Aktualūs šiandieninės evangelizacijos tema patraukė ir pastoracijoje dirbančius Lietuvos kunigus, kartu su kariuomenės ordinaru atvykusius karo kapelionus, klierikus, VDU KTF dėstytojus ir studentus.

„Šv. Brunono širdyje buvę daug Viešpaties ugnies“, – taip sveikinimo žodyje sakė arkiv. S. Tamkevičius, primindamas Evangeliją į mūsų kraštus nešusį mi-

si vieni už kitus Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedroje. Šia proga šv. Mišias aukojo Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis, vyskupo generalvikaras mons. dr. A. Jurevičius, Lietuvos Caritas generalinis direktorius kun. R. Grigas, Kaišiadorių vyskupijos Caritas direktorius kun. R. Jurkevičius, kiti kunigai. Po šv. Mišių šventės dalyviai Kultūros ir meno centre dalijosi savo veiklos patirtimi. Šventinį renginį vedė E. Švelnikienė. Čia sveikinimo žodį susibūrusiems tarė Kaišiadorių vyskupijos Caritas pirmininkas vysk. J. Matulaitis, po to Caritas organizacijos veiklos dvidešimtmetį apžvelgė Lietuvos Caritas generalinis direktorius kun. R. Grigas. Su savo veiklos patirtimi supažindino Caritas atkūrimo Lietuvoje iniciatyvinės grupės narė S. Belickienė, Stakliškių dekanato Caritas koordinatore, apie Caritas veiklos pradžią Kaišiadorių vyskupijoje savo prisiminimais dalijosi gyd. M. Bagdonienė, ilgametė šios organizacijos narė.

Kaišiadorių vyskupijos Caritas direktorius kun. R. Jurkevičius ir reikalų vedėja ses. V. Slavėnaitė MVS padėjo už vyskupijos Caritas savanorių darbą per visus šiuos atsikūrusios organizacijos veiklos metus, o vysk. J. Matulaitis septynioliasdešimt Caritas savanorių apdovanojo padėkos raštais. Jubiliejinės sukakties proga Kaišiadorių vyskupijos Caritas darbuotojus ir savanorius sveikino svečiai ir bičiuliai.

Po šventinio minėjimo visi draugiškoje agapėje klausėsi karitatyvinės veiklos liudijimų, kuriuos pateikė Merkinės dekanato Caritas koordinatore, savanorė O. Volungevičienė, Kaišiadorių parapijos Caritas programos „Vaiko orumo išsaugojimas“ savanorė B. Tadarauskienė ir Caritas jaunieji savanoriai. Renginio metu grojo Perlojos liaudies muzikos ansamblis. -kvci-

Seminarai apie Paulių

Balandžio 24 d. Kauno arkivyskupijos katechetikos centro salėje surengta antroji seminaro „Šv. Pauliaus, jo raštų ir teologijos svarba šiandienai“ dalis. Vilniaus pedagoginio universiteto Ti-

kybos katedros lektorė ses. Benedikta Rollin RA pristatė apaštalo Pauliaus Laišką efeziečiams. Prelegentė gvilde-no Pauliaus šlovinimo maldą, jo Bažnyčios supratimą bei Pauliaus Kristų. Susirinkusieji gilinosi į šlovinimo maldą, kuria apaštalas gieda gyrių Trejybei. Skaitydama antrąjį Laišką efeziečiams skyrių sesuo Benedikta pabrėžė, jog jau dabar esame prikelti gyventi su Kristumi, pasodinti danguje, dar gyvendami čia, žemėje, jau esame prisikėlimo žmonės. Remdamasi Pauliaus vartotu Kristaus kūno, kuriame visi esame suvienyti, įvaizdžiu, prelegentė pabrėžė klusnumo Bažnyčioje svarbą. Kristus gyvena bendruomenėje ir kas niekina kitus, tas neatpažįsta Jo buvimo. Eucharistija yra mūsų bendrystės šaltinis, tuo pat metu ji teisia mūsų meilės stoka, tačiau kartu yra vaistas mūsų žaizdoms. Pauliui Kristus pirmiausia yra Nukryžiuotasis, atsisakęs lygybės su Dievu, nusizėmęs iki kryžiaus mirties ir Tėvo išaukštintas. Tai atvirkštinis įvykis pirmųjų tėvų nupuolimui. Kristuje yra išsipildęs tikrasis žmogiškumas.

Seminaro dalyviai mažose grupelėse dalijosi, su kokiais sunkumais susiduriama Bažnyčioje ir kaip Pauliaus tekstai apie Kristaus kūną gali padėti tuos sunkumus įveikti ar keisti į juos požiūrį; kaip šie tekstai padeda atrasti savo vietą Bažnyčioje; ką vyro ir žmonos simbolika kalba apie Kristų ir Bažnyčią; kaip vaikams ir jaunimui padėti suvokti Bažnyčios slėpinį ir ją pamilti.

Balandžio 29 d. Katalikų evangelizacijos centras Kaune surengė seminarą „Apaštalas Paulius ir naujoji evangelizacija: praktinės pamokos“. Jo prelegentu buvo pakviestas ne pirmą kartą Lietuvoje viešintis garbus svečias iš JAV misionierius dr. Peteris S. Williamsonas (dirbantis Detroito kunigų seminarijoje). Seminaras buvo skirtas katechetams, maldos grupių, bendruomenių nariams, katalikiškųjų organizacijų darbuotojams ir savanoriams bei visiems besidomintiems Evangelijos skelbimu šiandieniniame pasaulyje.

Kauno arkivyskupijos katechetikos centro salėje Viešpaties šlovinimo gies-

sionierių. Šios ugnies, aukos, širdies, taip reikalingų evangelizacijoje, ganytojas ir palinkėjo konferencijos dalyviams. Juos taip pat pasveikino VDU rektorius, pasidžiaugdamas, jog 20 metų atkūrimo sukaktį švenčiančiame universitete apmąstomos dvasinės vertybės. Konferenciją giesmėmis pradėjo modernaus dainavimo merginų choras „Musicalė“, o VDU KTF dekanas dr. Benas Ulevičius padėkojo rėmėjams bei išreiškė viltį, jog šis renginys padės sugrįžti prie tikrojo evangelizacijos bei reevangelizacijos šaltinio – Jėzaus Kristaus.

Plenariniame posėdyje perskaityti trys pranešimai. Pirmąjį – „Evangelizacija ekumeninio ir tarpreliginio dialogų kontekste“ – skaitė arkivyskupas metropolitas dr. Tadeusz Kondrusiewiczzius (Tarptautinė Eurazijos MA, Minskas, Baltarusija). Minsko arkivyskupas pabrėžė mūsų šalių kaimynystę ir bendras krikščioniškas šaknis bei pasidalijo džiugia žinia, kad kaimynai baltarusiai yra įsteigę visuomeninį komitetą ir rūpinasi įvairiais renginiais paminėti krikščionybės tūkstantmetį. Toliau pranešime arkiv. T. Kondrusiewiczzius apibūdino šiuolaikinio pasaulio iššūkius – globalizaciją, liberalųjį humanizmą, moralinį reliatyvizmą bei kt. ir sakė: „Dinamiškos permainos neleidžia Bažnyčiai likti nuošalyje.“ Arkivyskupas pabrėžė, jog mūsų dienų evangelizacija vyksta ypatingomis sąlygomis, kai žmogus siekia būti laisvas nuo visko, tad šiandien itin būtina ginti dvasines vertybes, o tam reikia solidarumo, vienybės, visų krikščionių dovanų ir charizmų – ir katalikų, ir stačiatikių. „Evangelizacijos pareiga tenka visų konfesijų krikščionims,“ – sakė prelegentas, drauge primindamas Jono Pauliaus II ekumeninių iniciatyvų paraginimus bei popiežiaus Benedikto XVI mintį pontifikato pradžioje siekti regimos krikščionių vienybės. Pranešime aptartas šiuolaikinio liberalizmo keliamas pavojus religinei žmogaus tapatybei, nes religiją siekiama išstumti į privačią sferą, mat ji kliudo humanizmo „diktatūrai“, absoliutinčiai žmogiškąsias vertybes. „Kita vertus, matyti, jog milijonams žmonių prasminga būti tikinčiais, jie pasirengę atiduoti už tikėjimą savo gyvenimą“, – sakė arkiv. T. Kondrusiewiczzius, išreišdamas džiaugsmą, kad „religinis etapas žmonijos istorijoje dar nėra pasibaigęs, o tikėjimas žmogų gali įkvėpti kaip ir anksčiau“. Kaip galimą atsakymą į šiuolaikinį liberalųjį humanizmą arkivyskupas iškelė visų savo jėgas suvienijusių krikščionių dialogą su pasauliu, kuriam tikrai reikia ne konfliktų, o veiksmingo Gerosios Naujienos skelbimo vykdant Kristaus priesaką visus padaryti jo mokiniais (plg. Mt 28, 19).

Antrąjį pranešimą „Šventasis Paulius, Tautų apaštalas ir Evangelijos skelbėjas: žvilgsnis iš šiandienos perspektyvos“ skaitė kun. prof. dr. Giorgio Zevini (Popiežiškasis saleziečių universitetas, Roma, Italija). Jis rėmėsi popiežiaus Benedikto XVI mintimi, pasakyta pradedant Šv. Pauliaus metus: svarbiau ne kas buvo, o ką reiškia šis apaštalas šiandien. Klausytojų mintys kreiptos į šv. Paulių, per 15 evangelizacijos metų nukeliavusį 10 tūkst. kilometrų ir savo skelbimu įvesdinantį į patį Evangelijos centrą – Jėzų. Pranešime, remiantis apaštalo tekstais, aptartas ypatingas šv. Pauliaus būdas ir mąstymas. Kun. prof. dr. Giorgio Zevini atkreipė dėmesį, jog Paulius veikė pačiose Europos ištakose. Pasak prelegento, Europa šiandien pasižymi gana pagoniškomis religingumo formomis, europiečiai turi iš naujo atrasti Dievą, o Europos žemyno evangelizuotojai vėl užsidegti noru skelbti.

Trečiojo pranešimo „Mistinės patirties reikšmės evangelizacijai įvertinimas remiantis šv. Pauliaus pavyzdžiu“ autorius – kun. prof. habil. dr. Marekas Chmielewski (Jono Pauliaus II katalikiškasis Liublino universitetas, Lenkija) sakė, jog „ir kiekybiniu, ir kokybiniu aspektu šv. Pauliaus evangelizavimo patirtis yra neprilygstama“, bei teigė, jog ta patirtis paženklinta mistinio momento. Pranešime išsamiai apibūdinta mistinė asmens patirtis, krikščionybėje vertinama kaip aukščiausia dvasinio gyvenimo pakopa, ypatingas Dievo malonės veikimas,

paliekantis neišdildomą žymę: mistikas neabejoja išgyvenęs dieviškąjį slėpinį ir pasiryžęs tai ginti net savo gyvybės kaina. „Tikrai autentiškas mistinis patyrimas visada turi kristologinį ir ekleziologinį aspektus“, – sakė kun. dr. Marekas Chmieliewskis, toliau analizuodamas Sauliaus atsivertimą kelyje į Damaską.

Po pietų konferencijos dalyviams buvo pasiūlytas darbas trijose sekcijose. Pirmojoje aptarta evangelizacijos šiandieniam pasaulyje tema.

Vysk. J. Ivanauskas supažindino su sielovadiniais prioritetais Kauno arkivyskupijoje švenčiant Evangelijos žinios tūkstantmečio jubiliejų Lietuvoje ir sakė, jog jie ir labai tradiciniai, ir atitinkantys dabarties aktualijas, ir labai konkretūs, atspindintys Kauno arkivyskupijos antrojo sinodo numatytą sielovados perspektyvą. Kun. dr. R. Dulskis nauju aspektu apžvelgė Šv. Brunono, mistiko ir apaštalo, asmenybę evangelizacinės Bažnyčios misijos kontekste. Kun. prof. habil. dr. Mirosławas Mrozas (Torūnės universitetas, Lenkija) kalbėjo apie Tomo Akviničio tolerancijos etiką ir kliūtis Bažnyčios evangelizacinei misijai šiandien. Kelių kartų giedotojai iš Veprių gyvai iliustravo prof. habil. dr. Alfonso Motuzo (VDU) pranešimą apie liaudies giedojimo tradiciją, rusifikavimo laikais padėjusią išsaugoti tautinę tapatybę. Kun. prof. dr. Waldemaras Seremakas (Jono Pauliaus II katalikiškasis Liublino universitetas, Lenkija) kalbėjo apie neatidėliotą naujosios evangelizacijos poreikį Bažnyčioje ir su juo susijusius iššūkius.

Antroji sekcija buvo skirta šv. Pauliui. Apie apaštalo kerigmos egzistencinę matmenį kalbėjęs kun. prof. habil. dr. Janas Mieczynskis (Jono Pauliaus II katalikiškasis Liublino universitetas, Lenkija) akcentavo, jog kerigmos tikslas – pažadinti Dievo troškimą. Kun. prof. dr. Arvydas Ramonas (KU) skleidė apaštalo Pauliaus atsivertimo reikšmę krikščionybei kaip pavyzdinį evangelizavimo modelį. Prof. dr. Hannahas Huntas (Švč. Trejybės ir Visų Šventųjų kolegija, Anglija), aptarinėdamas temą „*Sarx* ir *soma*: keletas asketinio pobūdžio svarstymų sąsajoje su apaštalo Pauliaus kerigma“, teigė, kad šv. Paulius teikia mums viltį, jog mūsų kūnas nesąs nuodėmės šaltinis ir jo laukias išganymas. Dr. Peteris S. Williamsonas (Švč. Jėzaus Širdies seminarija, Detroitas, JAV) kalbėjo apie šv. Pauliaus skelbiamą Nukryžiuotąjį ir jo evangelizavimo paramą – Šventosios Dvasios galybę (plg. 1 Kor 2, 4).

Trečiojoje sekcijoje nagrinėtos evangelizacijos galimybės praktinėje pastoracijoje. Apie Evangelijos skelbimą homiletikos praktikoje kalbėjo kun. prof. habil. dr. Stanislawas Zarzyckis, iškėlęs mintį, jog gera homilija atliekanti ir kultūrinį vaidmenį. Prel. prof. dr. Vytautas S. Vaičiūnas svarstė, kaip rengtis homilijoms, ir aptarė šiuolaikinės homiletikos galimybes. Lic. Fausta Palaimaitė (VDU) vaizdžiai pristatė jaunimo evangelizaciją piligriminiuose žygiuose, kun. prof. dr. Janas Perszonas (Torūnės universitetas, Lenkija) aptarė liaudiškojo pamaldumo sklaidą. Sekcijos darbą baigė kun. prof. dr. Giorgio Zevini. Jis apibūdino 2008 m. Vyskupų sinodą „Dievo žodis Bažnyčios gyvenime ir misijoje“ kaip kvietimą visai Bažnyčiai įvertinti Dievo žodžio svarbą.

Dėkodamas konferencijos prelegentams ir visiems dalyviams VDU KTF dekanas dr. B. Ulevičius pakvietė visus į šv. Mišias Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje, o svečius po to dar pasigėrėti Kauno panorama nuo šventovės terasos.

-kasp-

Tarptautinė konferencija „Krikščionybės tūkstantmetis Lietuvoje“

Balandžio 24 d. Kaune, VDU „Rasos“ gimnazijoje, vyko tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija „Krikščionybės tūkstantmetis Lietuvoje“. Sumanymas

mėmis prasidėjusio renginio pradžioje nuskambėjo ypač malonūs ir džiaugsmingi svečio žodžiai apie augančią ir stiprėjančią Lietuvos Bažnyčią. Padrąsinančio įkvėpimo mūsų tauta, vėliausiai pasikrikštijusi Europoje, kaip ir kitos krikščioniškos tautos, gali semtis iš apaštalo Pauliaus pavyzdžio, jo evangelizacinio užsidegimo – kaip tik šį pavyzdį ir kėlė misionierius iš JAV. Seminaro dalyviai buvo paskatinti pasiryžti iki Šv. Pauliaus metų pabaigos iš naujo perskaityti Apaštalo darbus ir pasisemti įkvėpimo, gaivinamos patirties iš, pasak dr. P. S. Williamsono, didžiausio misionieriaus bei Evangelijos skelbėjo Bažnyčios istorijoje.

Kalbėdamas tema „Apaštalas Paulius ir Šventoji Dvasia“, svečias tvirtino, jog šv. Pauliaus misija, kurią jis atliko su didžiausia jėga, buvo pradėta, vedama ir stiprinama Šventosios Dvasios – tik jos galia krikščionis persekiojęs Saulius buvo perkeistas į uolų apaštalą Paulių. „Ji nori vadovauti ir jums“, – sakė P. S. Williamsonas, patardamas nuolat klausti, prašyti jos pagalbos ir leisti būti jos vedamiems – netgi kai žmogaus planai esti kitokie. „Šv. Paulius gyveno Šventąja Dvasia – ji yra ir kiekvienos vaisingos Bažnyčios tarnystės šaltinis“, – tvirtino svečias atkreipdamas dėmesį, jog Šventoji Dvasia ne tik įkvepia troškimą, bet ir duoda gebėjimų – dovanų jam įgyvendinti.

Seminare kalbėta apie įvairias padrąsinančias šv. Pauliaus pamokas šiuolaikiniams evangelizuotojams, taip pat svarstyti evangelizacijos motyvai ir metodai šv. Pauliaus pavyzdžio ir nuorodų kontekste.

-ip, kasp-

„Gyvojo vandens“ renginiai

Balandžio 20–21 d. Vilniaus Šv. Jono teologo vienuolyne vidinio gydymo patirtimi dalijosi už *Living Waters* tarnystę Europoje atsakingi Sonja Stark ir Toni Dolfo Smithas. Šie vidinio gydymo tarnystę pasirinkę pasauliečiai liudijo, kaip patys išgijo iš vidinių sužeidimų, išmoko atleisti, priimti savo silpnumą bei trūkumus. Pasak jų, žmogaus gyvenime nuolat piktasis nori sugriauti Dievo tei-

kiamą džiaugsmą. Todėl labai svarbu patiems jį rinktis, trokšti Jėzaus, Gyvojo Vandens nešėjo. Gyventi – tai išgyventi, išsilaikyti, neleisti tamsai nugalėti Dievo dovanoto gyvenimo. Per prievartą, liūdesį, piktus žodžius, nuodėmes ateina mirties dvasia. Ant Jėzaus kryžiaus atneštas sielvartas, skausmas, kančia ar rūpestis, įvardyta tiesa mus išlaisvina, atkuria tokius, kokie buvome Viešpaties sukurti. Atverta širdis, išpažintos nuodėmės, išgyventas atsiprašymas – tai tik pradžia, reikia nuolat gręžtis į gyvenimą teikiantį Dievą. Jis šaukia mus išeiti iš uždaro, vienišumo, vieniems kitus palaikyti ir paremti.

Prelegentai pabrėžė, kad gydymas iš vidinių žaizdų trunka visą gyvenimą. Tai Dievo dovana, bet ir drauge mūsų bendradarbiavimas. Žmogaus gyvenimas keičiasi pamažėl, augant bendrystei su Dievu, vis labiau Jam atsiveriant. Labai svarbu, kad trokštume būtent Dievo artumo, Jo meilės, o ne paties gydymo.

Sonja Stark ir Toni Dolfo Smithas į Lietuvą pirmą kartą atvyko 2003 m., kad paliudytų, kaip per pasidalijimo grupes, užtarimo maldą, šlovinimą įmanoma atgauti tikrąjį vyriškumą bei moteriškumą, išgyti iš patirtos prievartos, homoseksualumo žaizdų.

Nuo rudens bus renkama žmonių grupė, kurie norėtų dalyvauti „Gyvojo vandens“ vidinio gydymo programoje. Norintieji turėtų išsipareigoti lankyti kas savaitinius susitikimus, bendruomeniškai vieni kitus palaikyti, skaityti Šv. Raštą ir uždaroje grupėje išdrįsti nusiimti kaukes bei atvirai dalytis savo sužeidimais, nuodėmės patirtimis ir poreikiais. -ksb-

Viktorina Vilniaus arkivyskupijoje

Balandžio 30 d. Vilniaus arkivyskupijos sielovados centre vyko viktorinos „Esu katalikas – švenčiančios Bažnyčios narys“ finalas.

Viktorina buvo vykdyta trimis etapais ir truko keturis mėnesius. Ji buvo skirta ne tik vaikų tikėjimo pažinimui sustiprinti, bet ir kūrybiniais, analitiniais bei darbo grupėse gebėjimams lavinti. Per

ją surengti kilo gimnazijos dorinio ugdymo mokytojams, prie idėjos įgyvendinimo prisidėjo Kauno savivaldybės Švietimo ir ugdymo skyrius, Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno pedagogų kvalifikacijos centras, Kauno arkivyskupijos katechetikos centras.

Į konferenciją susirinko gausus būrys iš anksto kviestų Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų vadovų, įvairių dalykų mokytojų, studentų, gimnazijos moksleivių. Pastarieji svingingai pasitiko konferencijos dalyvius. Prieš konferenciją buvo galima pasigėrėti šios gimnazijos ir kitų miesto bei rajono moksleivių darbais: koliažu „Šv. Kazimieras – jaunimo globėjas“, Evangelijos scenų piešiniais, taip pat ir stendu apie pal. J. Matulaitį, elektronine knygų parodėle apie tūkstantmetį krikščionybės kelią.

Konferenciją pasveikino ir vaisingo darbo palinkėjo Švietimo ir ugdymo skyriaus vedėjo pavaduotoja Toma Lileikienė, gimnazijos direktorius Povilas Andrusis. Plenariniame posėdyje – jį vedė gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Violeta Juškienė bei aktorius, gimnazijos renginių režisierius Arūnas Žemaitaitis – buvo galima išgirsti 6 pranešimus apie mūsų krikščioniškąją praeitį bei dabartį. Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas, VDU KTF doc. dr. J. Ivanauskas perskaitė pranešimą „Kristologiniai sielovadiniai prioritetai švenčiant Evangelijos žinios jubiliejų“, VDU KTF doc. dr. Artūras Grickevičius – „Baltų krikščionėjimo kelias“, misionierius iš Belgijos Josephas Bastinas – „Šventoji Dvasia ir Bažnyčia“, Kauno arkivyskupijos katechetikos centro vadovas dr. Artūras Lukaševičius – „Dievo gailestingumas didesnis už mano nuodėmes“, Šv. Jono kongregacijos t. Kūdikėlio Jėzaus Pranciškus – „Lietuva ir krikščionybė – jau tūkstantis metų“, VDU KTF dekanas dr. Benas Ulevičius – „Prietarai ir okultizmas“.

Vysk. doc. dr. J. Ivanauskas savo ir arkivyskupo vardu pasveikino VDU „Rasos“ gimnazijos bendruomenę ir padėkojo už pastangas teikti jaunimui krikščioniškąjį pagrindą. Savo pranešime vyskupas akcentavo šv. Brunono pasiaukojimą, paženklusį pirmąjį krikščionybės puslapį mūsų tautos istorijoje. „Nuostabu, kad Tūkstantmečio jubiliejų drauge švenčia ir valstybė, ir Bažnyčia“, – sakė prelegentas. Jis supažindino, į ką kreipia dėmesį ir deda viltis Lietuvos Bažnyčia, kviesdama švęsti šį jubiliejų, savo esme reiškiantį Kristaus Evangelijos skelbimą dabar gyvenantiems žmonėms, atsižvelgiant į dabarties metą, jaučiant už jį atsakomybę. Pranešime buvo aptarti Kauno arkivyskupijoje įgyvendinamos jubiliejinių metų programos tikslai ir prioritetai. Pasak vysk. J. Ivanausko, organizuodami jubiliejinių metų renginius ir juose dalyvaudami atskiri žmonės, šeimos, jaunimas turi galimybę kurti bendruomeninius ryšius, palaikyti juos su kitomis vietos bendruomenėmis bei institucijomis, švęsti jubiliejų „kaip visumą“. Pranešime pabrėžta, kad būdami Europoje gyvenantys krikščionys esame atsakingi už bendrą Europos namų kūrimą.

Doc. dr. A. Grickevičius atkreipė dėmesį, kad šiandien būtina keisti savo istorinę sąmonę: istorijai svarbi krikščioniška interpretacija, praeities įvykiai negali būti vertinami vien kaip pažangos kelias, paliekant nuošalyje žmogaus dvasinių vertybių raidą. Savo pranešime prelegentas aptarė tuometes sąlygas, trukdžiusias šv. Brunonui atlikti savo misiją. Doc. dr. A. Grickevičius trumpai apžvelgė mūsų kaimynų latvių ir prūsų krikščionėjimo ypatybes, aptarė Jogailos vaidmenį, o kalbėdamas apie ankstesnį Mindaugo krikštą teigė, jog, tikėtina, šis Lietuvos valdovas siejės krikštą su plačia perspektyva savo tautai tiek valstybinu, tiek ir religiniu atžvilgiu. Pranešime akcentuotas Lietuvai reikšmingas ir jos taikų krikštą pripažinęs Konstancos susirinkimas (XV a. pr.), įtvirtinęs teisę tapti krikščionimis ne prievarta, išlaikant tautinio tapatumo teisę.

Po kavos pertraukos konferencijos dalyvių mintys buvo kreipiamos į dabarties krikščionio, krikščioniškos tautos tapatybę. „Eikite ir padarykite mano mokiniams visų tautų žmones“ (Mt 28, 19) – šia Evangelijos mintimi įkvėptai kalbėdamas rėmėsi misionierius J. Bastinas. Jis kvietė svarstyti, ką reikia būti mokiniu šiais laikais, kai nebėra galimybės, kaip Jėzaus mokiniams, tiesiogiai patirti Viešpatį. Vis dėlto, anot prelegento, ir šiandien galima būti tais, kurie „neatitraukia nuo jo akių, visada yra padėję galvą jam ant peties“. Misionierius ragino gerai išžiūrėti į pirmųjų krikščionių skelbimą – jų „nepalaikė valstybių vadovai, politinės jėgos, jie buvo pasiūsti tarsi avys tarp vilkų, bet galėjo pasakyti: Viešpaties rankose mūsų pergalė!“ „Aš skelbiu Viešpaties pergalę savo gyvenime“ – šią mintį misionierius siūlė įtvirtinti savo mąstysenoje kaip atsvarą nūdienos negatyvizmui.

Pasak dr. A. Lukaševičiaus, pasaulio religijos skelbia daugybę žmonijos gelbėjimo receptų, tačiau vienintelis Gelbėtojas – Jėzus Kristus. Tačiau iš ko žmogus turi gelbėtis? Remiantis Šventuoju Raštu, pranešime buvo skleidžiamas Dievo planas žmogui: Dievas yra tas, kuris nori žmogui laimės, tačiau drauge – ir paties žmogaus apsisprendimo dalyvauti šioje laimėje, t. y. gilioje bendrystėje su Dievu ir kitais, meilės ir atvirumo santykiuose, kai nesibijoma savo paties pažeidžiamumo. „Jėzus Kristus yra tas, kuris savo asmeniu, kančia, mirtimi ir prisikėlimu atkuria šią bendrystę. Jis yra tas kelias, sujungiantis žmogų su Dievu. <...> Krikščionybė ir yra džiaugsmingas ėjimas tuo keliu, kuris prasideda įtikėjus į Jėzų Kristų“, – sakė A. Lukaševičius.

Konferencijos svečias t. Kūdikėlio Jėzaus Pranciškus, kviesdamas svarstyti „triptiko“ – Lietuva, krikščionybė, tūkstantmetis – temą, teigė, kad kaip žmogus, taip ir taūtos numatytos Dievo plane; kiekvienas žmogus, kiekviena tauta yra tarsi indai, kurie laukia Dievo malonės pripildymo. Tautiškumas yra viena iš žmogaus prigimties raiškų. Mes, lietuviai, irgi esame Dievo panorėti ir jo mylimi. Pasak Šv. Jono kongregacijos brolio, krikščionybė neegzistuoja savaime, gryna forma, ji turi kažkur šaknytis – žmoguje, tautoje, kultūroje, visa perkeisdama ir išgrynindama. Ne išimtis ir lietuvių tauta – tik krikščioniškumui, kaip geram vynu, reikia laiko subręsti, kad jos religingumas būtų vis autentiškesnis, o tikėjimas – gyvas, grindžiamas asmeniniu santykiu su Dievu.

Dr. B. Ulevičius savo pranešime pabrėžė, jog dėmesys prietarams, okultizmui sutelkia žmogų į tai, kas yra mažiau nei Dievas, ir taip išklibina Dievo, esančio visa ko pagrindu, supratimą; dėl to pašlyja visi kiti žmogaus santykiai, gyvenimas tampa ne toks tikras ir tuštėja. Pasak prelegento, santykis su mylinčiu Tėvu yra įpareigojantis: „Neturėk kitų Dievų, tik mane vieną.“

Po pietų konferencijos dalyviai pasirinktinai dalyvavo penkių sekcijų darbe. Pirmojoje (vadovavo VDU „Rasos“ gimnazijos tikybos mokytoja Milda Mikulevičiūtė) aptartos šv. Brunono ir pal. Jurgio Matulaičio misijos. Antrojoje ses. Viktorija Plečkaitytė MSV supažindino su *Lectio divina*. Trečiajai sekcijai, kur aptarta Eucharistija kaip krikščioniškojo gyvenimo versmė ir viršūnė, vadovavo kun. Ričardas Banys. Kas būdinga šiuolaikinio žmogaus religingumui, kokie pseudoreligingumo pavojai šiandien kyla, apžvelgta ketvirtojoje sekcijoje, kuriai vadovavo lic. Valdas Mackela (VDU). Čia, be kita ko, išsamiai apžvelgta neopagonybė Lietuvoje (mokyt. Jonas Misevičius), analizuota žodžio „pagonis“ reikšmė. Penktosios sekcijos darbas buvo orientuotas į maldą: jos dalyviai buvo aktyviai įtraukti į mokyt. Daivos Roževičienės parengtą „Meditaciją pagal protėvį Jokūbą“, vėliau klausėsi dr. B. Ulevičiaus išvalgų, kaip kalbant trumputes maldas galima ir kasdieniuose rūpesčiuose nuolat gyventi su Dievu. Renginys užbaigtas konferencijos apibendrinimu ir keliomis Viešpaties šlovei skirtomis giesmėmis.

-kasp-

pirmąjį etapą tikybos mokytojai su mokiniais analizavo viktorinos organizatorių pateiktas temas ir sudarė komandas. Antrojo etapo metu dalyviai pristatė savo komandas bei grupėse gvildeno užduotis, kurios buvo pateiktos kaip laiškas. Viktorinos užduotys parengtos šiomis temomis: „Liturginiai metai: laikotarpiai, šventės“, „Eucharistijos šventimas: Bažnyčios bendruomenės narių veiksmi, liturginiai drabužiai bei indai“, „Liturginiai ženklai (simboliai)“, „Maldos formos ir būdai“, „Maldos namai ir jų viduje svarbios vietos“. Iš kiekvieno pogrupio į trečiąjį etapą pateko po vieną daugiausia taškų surinkusių komandą. Pirmajame viktorinos etape dalyvavo 45 Vilniaus arkivyskupijos mokyklos. Iš jų į trečiąjį etapą pateko Druskininkų „Atgimimo“ vid., Ignalinos Č. Kudabos pagr., Šalčininkų Lietuvos Tūkstantmečio gimn., Širvintų prad., Trakų r. Rūdiškių vid., Vilniaus m. Fabijoniškių vid., Vilniaus m. Filaretų prad., Vilniaus m. Jeruzalės vid., Vilniaus m. J. Lelevelio vid., Vilniaus m. S. Konarskio vid., Vilniaus m. „Volungės“ prad., Vilniaus m. V. Sirokomlės vid., Vilniaus m. Šeškinės prad., Vilniaus m. „Žiburio“ prad. mokyklos komandos. Finale, pateikūsios išradingus prisistatymus ir labai gerai atlikusios 5 kūrybines užduotis, laimėjo: 1-ąją vietą – Vilniaus m. „Žiburio“ pradinės mokyklos komanda (tikybos mokytoja Nijolė Basiokienė); 2-ąją vietą – Vilniaus m. Filaretų pradinės mokyklos komanda (tikybos mokytoja Dalia Dambrauskaitė); 3-iąją vietą – Vilniaus m. V. Sirokomlės vidurinės mokyklos komanda (tikybos mokytoja Lilija Višnevska) ir Vilniaus m. Jeruzalės vidurinės mokyklos komanda (tikybos mokytoja Jurgita Eigėlienė).

Vilniaus arkivyskupijos katechetikos centras ir Vilniaus katalikų tikybos mokytojų metodinis būrelis šią viktorinę ketvirtų klasių mokiniams organizuoja jau trečius metus. Atsižvelgdami į tai, kad kiekvienais mokslo metais dalyvių vis daugėja (2007 m. dalyvavo 20 Vilniaus arkivyskupijos mokyklų komandų, 2008 m. – 38, 2009 m. – 45), organizatoriai ir kitais mokslo metais ketvirtokams rengs viktorinę „Esu katalikas – Jėzaus gailėstingumo mokinytis“.

-vakk-

Paskaita apie „Rožyną“

Balandžio 22 d. Kauno miesto muziejuje paskaitą „XVII a. Lietuvos knygų grafika: A. H. Palubinskio *Rožynas*“ skaitė menotyrininkė, Vytauto Didžiojo universiteto doktorantė, Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus Grafikos skyriaus vedėja Aušra Vasiliauskienė. Jos žodžiais, tai vienas gražiausių leidinių, kuriais pagrįstai didžiuojamės. Maldynas, sudarytas LDK maršalkos Aleksandro Hilarijaus Palubinskio ir XVII a. pabaigoje išleistas Vilniaus akademijos spaustuvėje, yra mišrios struktūros, jungiantis įvairias maldas. Svarbiausios dalys yra Marijos rožinis ir Marijos valandos. Leidinys komponuojamas mažųjų liturginių valandų principu, tačiau turi daug savitumų, kurie atspindi asmeninę sudarytojo orientaciją. Leidinyje jungiamos Marijos rožinio ir liturginių valandų iliustravimo tradicijos, susiformavusios Vakarų Europoje. Graviūrų ciklai yra glaudžiai susiję su tekstu. Aleksandro Hilarijaus Palubinskio sudarytas „Rožynas“, iliustruotas Aleksandro Tarasevičiaus raižiniais, leistas XVII a. ir vėliau, tai liudija jo populiarumą. Leidinio egzempliorių esama Martyno Mažvydo, Vilniaus universiteto bibliotekose, Baltarusijoje, Lenkijoje. A. Vasiliauskienė, pristatydama kai kurių menotyrininkų nuomonę apie knygą, pabrėžė, jog liko neapžvelgta jos visuma, iliustracijų santykis su tekstu, kaip jas kuriant laikytasi tradicijų. Tą prelegentė ir stengėsi padaryti, taip pat supažindino su „Rožyno“ paskirtimi, struktūra. Tikrasis knygos pavadinimas – lotyniškas: „Rosarium et Officium B. Mariae Virginis...“. „Rožyno“ antraštinio lapo viduryje pavaizduota Dievo Motina perteikia leidinio turinio esmę – kad jai meldžiantis gilinamasi į jos gyvenimo epizodus. Šį vaizdą supantys 15 nedidelių raižinių atspindi kiekvieno slėpinio idėją. „Rožyno“ dalies, skirtos Marijos valandoms, raižiniai primena svarbiausius jos gyvenimo epizodus: apsilankymą pas Elzbieta, Jėzaus gimimą ir pan. Kalendoriui skirtos dalies vaizduose – medžioklė, šienapjūtė, rugiapjūtė ir pan. Aptardama A. Tarasevičiaus indėlių iliustruojant „Rožyną“, A. Vasiliauskienė teigė, jog autorius, kaip

Naujo giesmyno pristatymas

Balandžio 29 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje pristatytas naujas „Katalikų giesmynas“ (2009). Lietuvos Vyskupų Konferencija, siekdama, kad bažnyčiose šlovę Viešpačiui tikintieji atiduotų darniai ir nuoširdžiai giedodami, paragino veikliausius kiekvienos vyskupijos vargonininkus, bažnytinio giedojimo specialistus parengti „Katalikų giesmyną“. Jį rengdama darbavosi beveik 20 žmonių komisija, vadovaujama Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio.

„Giesmynas labai svarbus, nes Bažnyčios liturgijos šventimas – tai centras, iš kurio išauga mūsų tikėjimas. Ir šioje liturgijoje, kaip gerai žinome, svarbi vieta tenka giedojimui“, – pradėdamas pristatymą sakė LVK pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, pabrėždamas, kad dabartinėje liturgijoje raginama giedoti visa Dievo tauta.

Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis trumpai papasakojo apie nelengvą Giesmyno rengimą, kuris užtruko ne vienus metus, nes reikėję peržiūrėti turimų giesmių melodijas, tekstus ir kt. „Norėčiau padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie šio darbo, dalyvavo rengimo eigoje pagal savo galimybes“, – sakė vyskupas, atkreipdamas dėmesį, jog tobulumui ribų nėra: galbūt jis galėjęs būti dar platesnis (ateities perspektyvoje liko jaunimo giesmyno parengimas ir išleidimas), tačiau „Katalikų giesmyno“ pasirodymas vis dėlto yra svarbus ir džiaugsmingas įvykis katalikų gyvenime.

„Visas Giesmyno rengimo komisijos darbas rėmėsi Bažnyčios mintimi – jos noru, kad visa bendruomenė giedotų“, – sakė ypač prie šio reikšmingo leidinio pasirodymo prisidėjęs Kauno I dekanato dekanas, Kristaus Prisikėlimo bažnyčios klebonas mons. Vytautas Grigaravičius. Jis trumpai pristatė giesmyno turinį, atkreipdamas dėmesį į čia spausdinamas šv. Mišių giesmes, patogią susirasti giesmių numeraciją, jų gausą, pritaikymą Bažnyčios liturginiams laikotarpiams. Mons. V. Grigaravičius padaršino nebijoti giedoti kad ir neturint ypatingų tam sugebėjimų. Pasak dvasininko, rengimo komisija atliko didžiulį nuostabų darbą, ir labai svarbu, kad giesmynas negulėtų lentynose. Klebonams ir vargonininkams tenkanti didžiulė užduotis pamąstyti, kaip juo naudotis skatinant ir ugdant visos bendruomenės giedojimą.

Šiai minčiai pritarė arkiv. S. Tamkevičius, akindamas vargonininkus, chorų vadovus atsiliepti į šiuolaikinės Bažnyčios raginimą eiti šioje srityje pirmyn ir bažnyčiose džiaugtis Viešpaties šlovei skirta visų pamaldose dalyvaujančių tikinčiųjų giesme.

Šiaulių vyskupas įteikė padėkos raštus ir naujuosius Giesmynus komisijos nariams, jo sudarytojams; tarp jų – mons. Kazimierui Senkui, kun. Oskarui Petruui Volskiui, kun. dr. Arnoldui Valkauskui, prof. dr. Alfonsui Motuzui, mons. Vytautui Grigaravičiui, Vitai Vaitkevičienei, Bernardui Vasiliauskui, Dalei Kairaitytei, Kristinai Vasiliauskaitei, ses. Celinai Galinytei OFB, Antanui Šaukliui, Ipolitui Petrošiui ir kitiems.

Kaip ir reikėjo tikėtis, renginys baigėsi iš profesionalių lūpų nuskambėjusia padėkos Viešpačiui giesme ir ganytojišku palaiminimu.

-kasp-

Seminaras „Šeima: tarp svajonių ir tikrovės“

Balandžio 24–26 d. Vilniaus Šv. Jono Krikštytojo ir šv. Jono Apaštalo ir Evangelisto bažnyčioje vyko ekumeninis renginys „Šeima: tarp svajonių ir tikrovės“. Seminarą vedė šeima, penkių vaikų tėvai iš Prancūzijos Sabina ir Jeanas Marcas

Poujade. Pastaruosius dvidešimt metų ši pora atlieka šeimų ir pavienių asmenų psichologinio konsultavimo ir vidinio gydymo tarnystę. Su „Palaiminimų“ bendruomene (Pietų Prancūzija) ji yra įkūrusi visoje Prancūzijoje veikiančias nedideles Šv. Kamilio Liliečio šeimų konsultavimo ir gydymo brolijas, kuriose dirba šeimos, gydytojai, psichologai ir dvasininkai.

Vilniaus Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo (dominikonų) bažnyčios maldos grupė „Dievo mėnuliai“ seminarą pradėjo šlovinimu. Susirinkusiuosius pasveikino Vilniaus Šv. Jono Krikštytojo ir šv. Jono Apaštalo ir Evangelisto bažnyčios rektorius kun. Stasys Kazėnas SJ, kvietęs palaikyti vieniems kitus, atpažinti savo žaizdas ir nešti jas Dievo akivaizdon, atvirai kalbėtis, nestumti į užmarštį to, kas sunku.

Svečiai žaismingai pasakojo apie savo patirtį sprendžiant tarpusavio konfliktus. Pasak jų, bėgti nuo konfliktų, vengti jų – tai kaupiti pyktį ateičiai. Išėitis iš konfliktų – savęs keitimas, savęs bei kito priėmimas. Spręsdami konfliktus laimi abu: taip bendradarbiaujama. Prieš susitinkant, malda reikia vienam kitą lydėti, atjausti, išgyventi simpatiją, solidarumą, o ne puoselėti norą žūt-būt kitą užvaldyti, skelbti karą ar iškelti senas nuoskaudas. Vyras ir žmona atsivers tik tada, kai jie vienas kitą iš naujo pasirinks su visais trūkumais, tokį, koks kitas yra. Kiekvienoje šeimoje esminis dalykas – netaupyti gero žodžio savo sutuoktiniui, pabandyti jį suprasti, palaikyti ir malda lydėti. Tikroji meilė prasideda tada, kai baigiasi iliuzijos, susiduriama su trūkumais, kai nukrinta šydas nuo akių, pasirenkama vis iš naujo mylėti asmenį, o ne savybes. Pora nurodė teisingus ir ydingus bendravimo modelius, kai kitą priimti galime kaip suaugusį, vaiką ar tėvą. Svečiai pasakojo, kad visos krizės išmoko keistis. Šeimoje nėra reikalo gėdytis būti silpnam, atsiprašyti sutuoktinio ar vaikų ir taip išsilaisvinti iš nepelnyto, graužiančio kaltės jausmo. Atleidimas – tobulos meilės veiksmas, nes duoda naują šansą kitam žmogui. Atleisti tenka kasdien. Taip išsivaduojama iš uždaro keršto – nuoskaudos – blogo elgesio rato, kuris į pyktį, agresiją įsuka ir kitus. Pora kalbėjo apie Dievo teikiamo atleidimo priėmimo svarbą, vyro bei žmonos išsipareigojimo, atsakomybės reikšmę, svarstė apie tėvų ir vaikų santykius, gyvenimo su paaugliais ypatumus. Svečiai skyrė šiek tiek dėmesio ir sutuoktinių lytinių santykių darnai.

Ekumeninio pobūdžio seminaras vieną dieną buvo surengtas ir „Tikėjimo žodžio“ bendruomenėje. Čia aptartos pačios didžiausios žmogaus gyvenimo žaizdos: atskyrimas, apleidimas, atmetimas, išdavystė ir neteisybė. Tai susitikimo vietos, kur galime sutikti savo sutuoktinį ir Dievą. Jei žaizda neišgydoma – tampa jausmu, virsta polinkiu, o galop ir elgesiu.

Apibendrinami susitikimus su Lietuvos šeimomis, svečiai pabrėžė, kad santuokos tikslas – bendrystė, vienas kito palaikymas. Svarbu išsiklausti vienam į kitą, pripažinti ir priimti sutuoktinį kaip dovaną visomis gyvenimo aplinkybėmis. Šeimos meilė per žvilgsnį, jausmus, dialogą daugeliui sutiktų žmonių gali būti vienintelė Biblija, kalbanti apie Dievo įkvėptą nežemišką meilę.

-ksb-

buvo įprasta tuo metu visoje Vakarų Europoje, nebuvo originalus – raizinių ne pats kūrė, o kopijavo arba pasinaudojo jų klišėmis. Tai prelegentė įrodė gretindama A. Tarasevičiaus darbus su Venecijoje XVII a. leistų religinio turinio knygų iliustracijomis. Pasak A. Vasiliauskienės, šis graveris su mažiau žinomu broliu Leonu buvo pagrindiniai Vilniaus akademijos spaustuvės iliustruotojai – dirbo kaip amatininkai, skubėdami atlikti užsakymus; galbūt tai ir yra viena iš priežasčių, kodėl A. Tarasevičius kopijavo. Tačiau jis buvo sąžiningas: raizinių apačioje nurodydavo, kad tai kopijos. „Visoje Vakarų Europoje tuomet dirbta panašiai – pritaikant klišes, kad būtų patenkinti rinkos poreikiai“, – sakė prelegentė, pabrėždama, jog tais laikais vertintas amatininkiškumas – raizinių atlikimo, net kopijavimo meistrystė. Vis dėlto A. Tarasevičius, raizydamas „Rožyno“ antraštinio lapo graviūrą, atsiskleidė ir kaip savitas kūrėjas, dėl to maldynas vertintinas kaip vienas gražiausių leidinių, beje, anuo metu labai brangių – gausiai raiziniiais iliustruotas knygas įsigydavo tik didikai, kiti turtingi žmonės.

-jkk-

Keliais žodžiais

Kazlų Rūda. Balandžio 24–26 d. Šventosios Šeimos vienuolijos seserys iš Vilniaus, studentai bei moksleiviai, puoselėjantys krikščioniškos šeimos vertybes ir besiburiančios į Šventosios Šeimos bendruomenę, kartu meldėsi už parapijos šeimas, dalijosi tikėjimo patirtimi, atnaujino tikėjimą ir pasitikėjimą Dievu. Balandžio 24 d. svečiai susitiko su vaikais ir jaunimu, kartu dalyvavo šv. Mišių aukoje, po to bendravo, žaidė, pristatė meninę programą. Balandžio 25 d. gerą pusdienį adoruotas Švč. Sakramentas, melstasi parapijiečių intencijomis, buvo lankomos šeimos. Vakare po šv. Mišių vyko Susitaikymo šventė. Sekmadienis pradėtas katecheze, jaunimo šv. Mišiose buvo meldžiamasi už parapiją. Po to studentai parodė vaidinimą apie susitikimą su Jėzumi Kristumi, kuris išlaisvina. Susitikimas su Šventosios Šeimos bendruomene baigtas klebonijos kieme žaidimais, pokalbiais ir agape. -vf-

DVASIA LIUDIJA

Sekminės

Apd 2, 1–11; 1 Kor 12, 3b–7.12–13; Jn 20, 19–23

Šventosios Dvasios veikimą dažnai esame linkę tapatinti su ypatingomis apraiškomis: pranašavimu, stebuklingu gydymu ar glosolalija – kalbų dovana. Toks požiūris turi pagrindą: Evangelijoje ir ankstyvosios Bažnyčios tradicijoje randame daugybę liudijimų apie nepaprastus ženklus, lydėjusius Šventosios Dvasios galybės apraiškas. Apaštalų darbuose skaitome, kad apaštalai tapo kupini Šventosios Dvasios, ėmė kalbėti svetimomis kalbomis, kaip Dvasia jiems leido prabilti.

Tačiau reikia taip pat suvokti, kad tie ženklai nėra savitiksliai. Jie lydi ir patvirtina Šventosios Dvasios veikimą. Tikslas yra įtikinamai liudyti gyvą, prisikėlusį Kristų. Apaštalas Paulius sako: „Nė vienas negali ištart: „Jėzus yra Viešpats“, jei Šventoji Dvasia nepaskatina.“ Šventoji Dvasia reiškiasi Bažnyčioje pirmiausia tuo, kad suteikia mums gebėjimą tikėti ir skelbti Evangeliją taip, kad ji taptų gyvu Dievo žodžiu. Be Šventosios Dvasios malonės Bažnyčios liudijimas būtų tik tuščias, nieko nejaudinantis praeities kartojimas.

Šventasis Tomas Vilanovietis pateikia palyginimą, padedantį suprasti Šventosios Dvasios vaidmenį. Jis siūlo įsivaizduoti karaliaus sūnų, kuris iš anksto nepaskelbęs pasirodo tarp žmonių. Apsirengęs paprastais drabužiais, kalbėdamasis su žmonėmis atskleidžia esąs karaliaus sūnus. Žmonės abejodami sako: „Esi truputį panašus į karalių, bet drabužiai byloja ką kita.“ Karaliaus sūnus atsako: „Tuojau ateis mano brolis su karališkąja galia, jis jums patvirtins, kas esu.“ Šventoji Dvasia padeda pažinti Jėzų tokį, koks jis iš tikrųjų yra. Nikėjos–Konstantinopolio tikėjimo simboliuje išpažistame, jog Šventoji Dvasia „kyla iš Tėvo ir Sūnaus“, yra drauge „garbinama ir šlovinama“. Šventoji Dvasia yra tos pačios dieviškosios prigimties kaip Tėvas ir Sūnus, todėl ji gali liudyti tiesą apie Jėzų.

Žodžio laisvę deklaruojančioje Vakarų kultūroje anaip tol nėra lengva ištart: „Jėzus yra Viešpats.“ Žmonės labiau linkę tikėti paskalomis ar sensacingomis sąmokslų teorijomis. Tai rodo tokių žmogaus fantazijos

kūrinių kaip Dano Browno „Da Vinčio kodas“ populiarumas. Patikimą Bažnyčios tradicijos liudijimą būtina išmokti atskirti nuo tuščių pelų, apgaulingų klautočių, gudrių pasipelnymo užmačių. Minėdami Evangelijos skelbimo pradžios tūkstantmetį turime dažniau atsiversti Šventąjį Raštą, ypač Naująjį Testamentą. Šventąjį Raštą skaitome kitaip negu grožinės literatūros kūrinį. Skaitydami meldžiamės, prašome Šventosios Dvasios pagalbos, kad skaitomi žodžiai taptų Dievo žodžiu. Širdyje klausomės Dievo, bylojančio Šventojo Rašto žodžiais. Nuolankiai atveriamė širdį, pagarbiai artinamės prie Jėzaus dievystės ir žmogystės slėpinių. Mums nelengva suvokti, kad žmogus Jėzus Kristus yra taip pat visatos Viešpats. Nors garsiai neskelbiame nuodėmės viešpatavimo, mūsų gyvenimą ji ar priklausomybės dažnai užvaldo. Jų viešpatavimo vaisiai būna vidinė tuštuma, nerimas, neviltis. Jėzus, priešingai, atneša ramybę, tikrąją laimę. Ne tik lūpomis, bet ir visu gyvenimu turime skelbti, kad Jėzus yra Viešpats. Tai Dievo galybės pašlovinimas, ugdantis tikėjimo išpažinimas.

„Mažojo princo“ autorius A. de Saint Exupery rašė: „Jei nori statyti laivą, nepradėk suburdamas žmones darbu ir duodamas paliepinimus. Pirmiausia išmokyk žmones ilgėtis plačios ir bekraštės jūros.“ Tai kiekvieno kunigo, katecheto, tėvų bei auklėtojų užduotis. Bažnyčios mokymas, tikėjimo tiesos yra labai svarbu. Tačiau pirmiausia reikia išmokyti žmones ilgėtis ir trokšti bekraštės jūros – Dievo. Tai neįmanoma vien žmogaus jėgomis, tai Šventosios Dvasios darbas. Apaštalas Paulius sako, jog krikštu esame „pagirdyti“ Šventąja Dvasia. Dvasia padaro mus įgalius gyventi pagal Jėzaus mokymą. Šventosios Dvasios paruoštoje dirvoje tikėjimo tiesos tampa organiška savastimi.

Tikslui pasiekti nepakanka vien teorinių žinių. Liaudies išmintis pasakoja apie kalvio mokinį, kuris vien tik stebėdamas darbą išmoko nukalti tikrai „šnypštuką“. Jėzaus mokiniai ne kartą girdėjo jį kalbant apie Dievo karalystę. Jie girdėjo Jėzų kalbant apie Dvasią, tačiau jos nepažino. Ant Atsimainymo kalno Petras, Jokūbas ir Jonas buvo įvykio liudytojai, tačiau ten jie dar neišgyveno dvasinio perkeitimo. Per Sekmines apaštalai jau patys patiria Dvasios nužengimą. Vėjo gūšiai ir ugnies liežuviai liudija tai, kas vyksta jų viduje.

TRYS ASMENYS

Švenčiausioji Trejybė (B)

Įst 4, 32–34. 39–40; Rom 8, 14–17; Mt 28, 16–20

Švenčiausiosios Trejybės slėpinys nėra galvosūkis protui. Atsimename šventojo Augustino palyginimą apie berniuką, bandantį išsemti vandenyną. Tačiau šiandien nekeliame sau tikslo išaiškinti šį slėpinį iki galo. Dievo žodis mus kviečia šlovintimo maldai. Pakartoto Įstatymo knygoje Mozė ragina žmones pažvelgti į nuostabius Dievo darbus. Ši knyga atskleidžia mums mylintį Tėvą, kuris išsirenka, saugo ir moko savo tautą. Tai taip pat kvietimas kiekvienam iš mūsų šlovinti Dievą už visas gyvenime patirtas geradarybes. Dažnai esame įpratę lygintis su kitais: pavydžiai žvelgiame į kito gabumus, nepastebėdami daugybės savo dovanų. Liekame susiraukę su suskilusia nuoskaudų gelda. Dievo gerumo istorija Sandoros tautą ragina atsitiesti, lygintis su kitais pirmiausia dėkojant už nepelnytą geradarybes. Psalmės žodžiais taip pat dėkojame už Dievo globą ir malonę. Laiško romiečiams ištrauka primena, kaip gera jaustis Dievo vaiku. Tokie jaučiamės net sulaukę garbingo amžiaus. Evangelijoje žvelgiame į Jėzaus atsiveikinimą su mokiniais. Jėzus atsiskiria, tačiau pažada savo artumą. Dievas neaprepiamas, o drauge labai artimas mums. Žvelgiame į jį su meile pačiose kasdieniškiausiose situacijose.

Bažnyčios istorijoje tikėjimo tiesos įsitvirtino ne be kovos. Ketvirtajame amžiuje paplito arijonybė – Arijus mokė, kad Jėzus nebuvo Dievo Sūnus. Per du krikščionybės tūkstantmečius tai tik viena iš daugelio klaidatikysčių. Šiandien dažniau susiduriame su Jehovos liudytojais, jie taip pat netiki Jėzaus dievyste, drauge nepripažįsta Trejybės. Menkai Šventąjį Raštą pažįstančius katalikus kartais klaidina jų metodiškai parengti argumentai, tendencingai iliustruojami Rašto citatomis. Beje, žinokime, kad jehovistai net nėra viena iš krikščioniškųjų konfesijų. Krikščionys – ortodoksai, tradiciniai protestantai, taip pat naujesnės protestantiškos kilmės bendruomenės, nors vadovaujasi skirtingomis teologinėmis tradicijomis, išpažįsta mūsų bažnyčiose kiekvieną sekmadienį skelbiamą Tikėjimo išpažinimą.

Šventoji Dvasia per Bažnyčios Susirinkimus padėjo įtvirtinti tą Švenčiausiosios Trejybės suvokimą, kuri ir šiandien išpažįstame. Tačiau tikėjimas Švenčiausiąja Trejybe nebuvo sukurtas Bažnyčios Susirinkimų. Pats Dievas apreiškė mums šį slėpinį. Trejybė persmelkia visą Naująjį Testamentą. Jėzaus įsikūnijimo pasakojimai Mato ir Luko evangelijoje liudija, kad Jėzus yra Dievo Sūnus ir Marijos Sūnus.

Tikėjimas Trejybe reikalauja pripažinti Dievo viršenybę visose gyvenimo srityse, taip pat proto plotmėje. Tačiau bėda ta, kad žmogus, paveiktas puikybės, pats norėtų nustatyti, koks turėtų būti Dievas. Norėtume išsprauti jį iš mūsų minties konstrukcijas. Dejavęs po išbandymų našta Jobas susigėdęs užsiima burną dėl žmogaus protui nesuvokiamos Dievo didybės.

Vienas nuostabiausių mūsų tikėjimo slėpinių tai, kad Dievas yra artimas ir drauge visiškai pranokstantis mus. Mūsų kūnai yra šventi, nes jie yra Dievo šventovės. Švenčiausiosios Trejybės iškilmė kviečia naujai pažvelgti į santykius: pirmiausia dieviškųjų Trejybės Asmenų, taip pat Dievo santykius su mumis ir mūsų žmogiškuosius tarpusavio santykius. Mato evangelijos pabaigoje prieš žengdamas į dangų Viešpats paveda savo mokiniams: „Eikite ir padarykite mano mokiniais visų tautų žmones.“ Mokiniais nurodoma krikštyti Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios vardu. Prieš krikštydami turime mokyti kitus to, ko mus mokė Jėzus. Privalome tęsti jo darbą.

Šiandienos iškilmė ragina mus atsigręžti į savo tikėjimo pagrindus. Besikeičiant epochoms naujai permaštomas tikėjimo turinys. Iš tikėjimo lobyno semiamės „naujų ir senų daiktų“. Išlaikydami tikėjimo tiesų branduolį šias tiesas skleidžiame naujomis priemonėmis, katechetiniais bei pedagoginiais metodais, naujai akcentuojame kai kuriuos dalykus. Mūsų tėvai ar seneliai per pamokslus dažniau girdėdavo apie Dievo baimę, o dabartinis jaunimas daugiau girdi minint Dievo meilę. Tai nereiškia, kad anksčiau nebuvo Dievo meilės, o dabar tapo nebereikalinga pagarbi Dievo baimė. Šios abi prieigos gali virsti kraštutiniumu, jei nesaikingai akcentuojamas tik vienas aspektas.

Šį sekmadienį taip pat minime Tėvo dieną. Visi esame patyrę savo žemiškų tėvų meilę, jos stoką, kartais baisius tos stokos ar savanaudiškumo iškreiptų apraiškų padarinius. Daugelis dabar išgyvena tėvystės dovaną ir drauge pareigą. Svarstydami apie meilės ir pagarbios baimės derinį neturime paruoštų receptų. Kiekvieno mūsų patirties slaptažodžiai visiems vienodai tinka: atleidimas ir gailestingoji meilė.

Mums reikia suvokti Dievo meilės pagrindą: kodėl Dievas mus myli ir kaip mes dalyvaujame jo meilėje. Šis sekmadienis yra tarsi grįžimas prie Dievo meilės ištakų. Bandome apmąstyti Švenčiausiosios Trejybės slėpinį, tačiau jo aprėpti nepajėgsime. Panašiai, kaip žvelgti į saulę: jos skaistumas verčia mus nusukti akis ar užsimerkti.

Kardinolo A. J. Bačkio žinia jaunimui per Taizé susitikimą Vilniuje

2009 m. gegužės 2 d.

Brangus Jaunime,

Nuoširdžiai jus sveikindamas džiaugiuosi, kad šiomis dienomis senoji Lietuvos sostinė Vilnius pasipuošė jaunų žmonių, atvykusių iš įvairių šalių, šypsenomis. Šlovinimo giesmės ir nauji draugiški ryšiai pripildė visą senamiesčio erdvę. Tai gražiausia dovana Lietuvai, mininčiai savo vardadienį ir tūkstantmečio senumo įvykius, kai krikščionys misionieriai pirmą sykį atkreipė savo žvilgsnius ir žingsnius į šį kraštą.

Dėkoju Taizé bendruomenės broliams, kurie padėjo surengti šias nuostabias bendrystės ir maldos dienas pakviesdami jus atkelti į Vilnių *pasitikėjimo piligrimystės* keliu. Piligrimas nėra turistas, kuris mėgaujasi nematytose vietose patirtais vienadieniais įspūdžiais. Piligrimą veda tikslas. Koks yra šių dienų jaunimo tikslas? Ko ieškote? Ko trokštate?

Jaunystė atveria nuostabius horizontus neaprepiamoje idėjų, apsisprendimų ir darbų jūroje. Jaunuoliai, pasitikėdami savo ryžtu, energija bei svajonėmis, drąsiai meta į gyvenimo jūrą savo tinklus trokšdami pagauti kuo daugiau ir saugumo, ir džiaugsmo, ir malonumų. Šiuolaikinio žmogaus poreikiai yra be galo dideli, nes išsiplėtė gyvenimo erdvė, atsivėrė valstybių sienos, stiprių patirčių troškimas skatina keliauti, ieškoti, užkariauti ir laimėti. Deja, dažnai būna, kad, nepaisant triūso ir pastangų, jų užmesti troškimų tinklai pasirodo besą tušti.

Jauni krikščionys, užsidedę uolumu atversti savo bendraamžius, taip pat turi didelių ambicijų. Jie kuria vis šaunesnes programas, organizuoja įspūdingus renginius, keliauja į šventumu garsėjančias vietas, klausosi protingų konferencijų. Vis dėlto visa tai irgi negarantuoja sėkmingos žūklės. Nors tinklai plačiai metami, rezultatai pasirodo esą menki, tuštėja bažnyčios, o kompromisiniai kasdieniai pasirinkimai dar labiau nuvilia.

Kodėl taip nutinka? Kodėl net geriausi norai ir daugybė išeikvotos energijos ne visuomet teikia norimą rezultatą, o tikrieji tikslai, džiaugsmas ir palaima pasimeta intensyvios paviršutiniškos veiklos sumaištyje? Atsakymą į šiuos gyvybiškai svarbius klausimus mums duoda Dievo žodis. Evangelija teikia gaires gyvenimo pilnatvės, jo gausos paieškoms, pasakodama apie šv. Petro žūklę. Visą naktį žvejojęs su draugais, jis nieko nepagavo. Petras buvo profesionalus žvejys, išmanantis savo darbą, tačiau jį ištiko nesėkmė. Rytui auštant jis buvo nusivylęs bei prislėgtas. Kaip tik tuo metu prie jo prisitartino Jėzus

ir paprašė paskolinti valtį, kad galėtų iš jos mokyti žmones. Manau, kad Petrai nebuvo lengva paklusti Jėzui, tačiau jis sutiko. Vėliau Jėzus pakvietė Petrą žvejoti. Įsivaizduokite save Petro vietoje: esate nemiegoję, nevalgę, nusivylę ir pikti, kad per naktį nieko nepagavote, o Jėzus sako: *Irkitės į gilumą ir išmeskite tinklus valksmui* (Lk 5, 4). Ar daugelis iš jūsų būtumėte paklausę Jėzaus?

Pasitikėdamas Kristumi Petras išplaukė su draugais ir sugavo tiek daug žuvies, kad reikėjo kviesti į pagalbą bendrininkus iš kitos valtys, idant tinklus išvilkėtų į krantą. Kokią žinią ši Evangelijos vieta mums šiandien perduoda?

Visų pirma – kol Kristus neižengs į mūsų gyvenimą, tol tinklai bus tušti. Tik pasitikėjimas Kristumi neša tikėjimo, vilties ir meilės gausą. Nepalikime Kristaus vienišo bažnyčiose. Leiskime Jam gyventi mūsų kasdienybėje. Pasitikėkime Jo meile ir gailėstingumu, kuriais Jis mums atskleidžia gyvenimo prasmę ir mūsų tikslą. Kai Jėzus įžengs į jūsų gyvenimo valtį, nebijosite audrų, nebūsate vieniši, turėsite aiškų gyvenimo tikslą. Jėzus jūsų gyvenimą padarys vaisingą. „Dėl tavo žodžio užmesiu tinklus“ (Lk 5, 5), – pasakė Petras. Jėzus – Dievo Žodis šiandien kalba kiekvienam iš jūsų 94-osios psalmės žodžiais: „O, kad išgirstumėt šiandien, ką jis jums byloja“ (Ps 94). Pasitikėkite Kristaus žodžiu!

Antroji žinia, kuri kyla iš pasitikėjimo Kristumi, yra tarpusavio bendrystė ir pasitikėjimas vienas kitu. Dievas Petrą palaimino daugiau, suteikė gausiau malonės, evangelinės žuvies, negu jis su savo draugais įstengė ištraukti iš ežero. Mokiniai turėjo sugautomis žuvimis pasidalyti su kitais žvejais, kad jų pačių valtys nepaskęstų nuo žuvų daugybės.

Kristus yra mūsų vienybės ir bendradarbiavimo pamatas. Pasitikėdami Kristumi mes atveriamė savo širdis žmonijai, kurią Kristus pašaukė drauge su Juo žvejoti gyvenimo jūroje. Žuvų ir darbo užteks visiems, tačiau vienybė ir bendradarbiavimas suteikia galimybę išgyventi brolišką meilę, kylančią iš Jėzaus meilės, kurią Jis apreiškė mirdamas už mus visus ir kiekvieną ant kryžiaus.

Vilnių mes drįstame vadinti Dievo gailėstingumo miestu, nes būtent čia Kristus šv. Faustina priminė neišsemiamus Dievo gailėstingumo lobius ir įteikė raktą, kuris juos padaro prieinamus. Pati trumpiausia malda: „Jėzau, pasitikiu tavimi“, kurią jūs matėte Dievo Gailėstingumo šventovėje išrašytą įvairiomis kalbomis, atskleidžia mums nuostabią paslaptį – pasitikėdami Jėzumi, mes negalime nepasitikėti visais, kuriuos Jis taip myli.

Šventasis Tėvas Benediktas XVI sako: „Nė vienas iš mūsų nežino, kas atsitiks mūsų planetoje, mūsų Europoje per artimiausius penkiasdešimt, šešiasdešimt, septyniasdešimt metų. Tačiau dėl vieno dalyko esame tikri:

► Bažnyčia pasaulyje

Dievo šeima visada bus su mumis ir niekas, kas priklauso šiai šeimai, niekada nebus vienas, visada draugaus su Tuo, kuris duoda gyvybę.“

Šiandien Kristus yra gyvas savo Bažnyčioje. Jis pasitiki jus ir šaukia jus drauge patirti Viešpaties meilę, draugystę ir džiaugsmą, idant jais pasidalytumėte vieni su kitais, idant juos parvežtumėte į savo šalis, savo šeimas,

idant paskleistumėte savo draugams ir bičiuliams kaip pačią gražiausią *pasitikėjimo piligrimystės Vilniuje* dovaną. Idant pasidalytumėte svarbia žinia, kad Kristuje tiesa sutampa su meile bei gailestingumu ir moko pasitikėti Jo mistiniu Kūnu – Bažnyčia. Tarp Kūnu tapusio Dievo Sūnaus ir Jo Bažnyčios yra gilus, nepadalijamas ir slėpiningas ryšys, dėl kurio Kristus yra šiandien gyvas savo tautoje, gyvas tarp jūsų.

Penki nauji šventieji

(KAP, KAI) Balandžio 26 d. Benediktas XVI Šv. Petro aikštėje paskelbė šventaisiais penkis kunigus ir vienuolius iš Italijos bei Portugalijos, tris vyrus ir dvi moteris. Popiežius iškėlė naujųjų šventųjų socialinį angažavimą kaip pavyzdį krizės laikais. Pasak popiežiaus, radikalus atsigręžimas į Kristų sudaro pagrindą kurti teisingumui ir solidarumui atvirą visuomenę; taip gali būti įveikta ūkinė ir kultūrinė nelygybė, vis dar esanti didelėje pasaulio dalyje. Šventaisiais paskelbti italų kunigas Arcangelo Tadini (1846–1912), benediktinų olivetiečių steigėjas abatas Bernardo Tolomei (1272–1348), portugalas brolis karmelitas Nuno de Santa Maria Alvares Pereira (1360–1431), dvi italės, vienuolijų steigėjos: Gertrude Comensoli (1847–1903) ir Caterina Volpicelli (1839–1894). Homilijoje popiežius ypač iškėlė kunigą Arcangelo Tadini dėl jo vykdytos darbininkų sielovados XIX a. industrializacijos metu. Pasak Benedikto XVI, visiems penkiems paskelbtiems šventiesiems būdingas gilus maldingumas, nesutrukęs jiems aktyviai reikštis tarnaujant artimui.

Šventųjų skelbimo kongregacijos prefektas arkivyskupas Angelo Amato prieš kanonizaciją atkreipė dėmesį į kunigą ir vienuolijos steigėją Arcangelo Tadini. Pasak jo, tai ypač reikšminga kanonizacija artėjant Kunigystės metams: naujasis šventasis buvo maldingas ir uolus kunigas, ypač artimas darbininkams. Arcangelo Tadini gimė kilmingoje pasiturinčioje šeimoje Šiaurės Italijoje, Brescia vyskupijoje. Nors augo liberalioje aplinkoje, anksti pajautė pašaukimą ir tapo kunigu. Nuo 1885 m. pradėjo sielovados darbą nedideliame tos pačios vyskupijos Botticino Sera miestelyje, kuriame praleido visą likusį gyvenimą. Jis nuo pat pradžių pristatė parapijiečiams savo gyvenimo šūkį: „Liksiu su jumis, gyvensiu su jumis, mirsiu su jumis“. Kun. A. Tadini ėmėsi įvairių sielovados iniciatyvų: įkūrė parapijoje keletą brolijų, trečiąjį pranciškonų ordiną, 1893 m. vadovaudamasis Leono XIII enciklikos *Rerum novarum* dvasia įkūrė tarpusavio pagalbos draugiją, po penkerių metų įsteigė verpyklą, siekdamas užkirsti kelią jaunų merginų emigracijai. Ypač rūpinosi tikinčiųjų dvasiniu ugdymu, skleidė maldingumą Švenčiausiajam Sakramentui, taip pat plėtojo švietimo veiklą, įsteigė ora-

toriją jaunimui. Didžiausią pėdsaką paliko 1900 m. jo įkurta Šv. Nazareto namų seserų darbininkų kongregacija. Nauja vienuolija susidūrė su sunkumais, nes daugeliui dvasininkų atrodė nepriimtina, kad seserys vienuolės gali drauge būti ir darbininkės. Ši vienuolija gavo popiežiaus pripažinimą jau po įkūrėjo mirties.

Italų atsiskyrėlis benediktinų olivetiečių šakos įkūrėjas Bernardas (Bernardo) Tolomei gimė kilmingoje Sienos šeimoje. 18 metų buvo išventintas riteriu, įgijo teisininko išsilavinimą. Vėliau ėmė skustis prastėjančiu regėjimu ir beveik visiškai apako, todėl turėjo nutraukti profesinę veiklą. Šiuo laikotarpiu išgyveno aštrią tikėjimo krizę. 1313 m. Mergelės Marijos užtarimu atgavo regėjimą ir paliko pasaulietinį gyvenimą. Išvykęs iš miesto drauge su dviem bičiuliais gyveno kaip atsiskyrėlis daug melsdamasis ir atgailaudamas. Ilgainiui vis daugėjo norinčių prie jų prisijungti. Jausdamas už juos atsakomybę Bernardas kreipėsi į Arezzo vyskupą, o šis 1319 m. patvirtino Alyvų kalno Švč. Mergelės Marijos vienuolyno steigimą. Taip į istoriją įėjo nauja vienuolija, gyvenanti pagal benediktinų regulą, vadinamieji olivetiečiai. Bernardas kaip įkūrėjas buvo labai gerbiamas ir liko vienuolyno abatu iki gyvenimo pabaigos. Du kartus norėjo užleisti šias pareigas, aiškindamas neturįs kunigo šventimų, taip pat dėl silpno regėjimo, tačiau broliai, nepaisydami to, vėl išrinkdavo jį abatu. Įkūrėjas mirė Sienoje per maro epidemiją. Jis paliko dvasinio turinio raštų, turinčių taip pat literatūrinę vertę. 1644 m. Apeigų kongregacija (dabartinės Šventųjų skelbimo kongregacijos pirmtakė) patvirtino jo kultą.

Portugalas Švč. Marijos Nonijus (Nuno de santa Maria) Alvarez Pereira buvo našlys, vėliau tapo basuoju karmelitu. Jis gimė kaip nesantuokinis sūnus. Jo tėvas buvo Šv. Jono Jeruzaliečio hospitaljerų ordino vienos šakos didysis magistras. Būdamas 13 metų, Nonijus Portugalijos karaliaus Ferdinando dvare pradėjo karo tarnybą. Nuo jaunystės mėgo riterių literatūrą ir troško likti nevedęs, tačiau 19 metų vedė ir sulaukė trijų vaikų. Kaip karvedys patyrė keletą svarbių pergalių, iš kurių svarbiausia 1385 m., leidusi užbaigti konfliktą su Kastilija ir išlaikyti Portugalijos nepriklausomybę. Nonijus pasižymėjo giliu dvasingumu, maldingumu Eucharistijai ir Dievo Mo-

tinai, kurią gerbė pasninkaudamas keletą kartų per savaitę. Jis nuolat turėjo su savimi krucifiksą. Mirus žmonai, vedė dar kartą, tuo pat metu dar labiau gilinosi į tikėjimo dalykus. Jis atsisakė dalies šeimos nuosavybės ir pradėjo gyventi kaip atgailautojas. 1422 m. nustebino karaliaus dvarą visiškai atsižadėdamas pasaulietinio gyvenimo ir įstodamas į savo įkurtą karmelitų vienuolyną Lisabonoje. Ten tapo paprastu broliu ir gavo Švč. Mergelės Marijos Nonijaus vardą. Mirė 1431 m. Velykų sekmadienį. Nors garsėjo šventumu kaip liaudies didvyris, o jo laidotuvėse dalyvavo visas karaliaus dvaras, oficialiai jo kultas buvo patvirtintas tik 1918 m.

Italė Gertrūda (Gertrude) Comensoli gimė penktoji iš dešimties vaikų vargingoje ir labai religingoje šeimoje. Nuo ankstyvos vaikystės jautė vienuolinį pašaukimą, daug laiko praleisdavo melddamasi ir mąstydamasi. Septynerių metų priimdama Komuniją pažadėjo amžiną meilę Jėzui. 1862 m. įstojo į Gailastingumo seserų kongregaciją, tačiau po kelerių metų susirgo ir turėjo grįžti namo. 1882 m. Bergame įkūrė seserų adoruotojų institutą, tapo generaline vyresniąja. Po kelerių metų dėl finansinių sunkumų, taip pat steigėjų nesutarimo vienuolija suskilo. Gertrūda labai dėl to išgyveno, tačiau po keleto metų Lodi mieste įkūrė seserų sakramentiečių institutą. Vėliau grįžo į Bergamą ir ten mirė garsėdama šventumu. Jos mirties metu įkurtoji vienuolija turėjo šešiolika namų ir 179 seseris.

Švenčiausiosios Širdies tarnaičių kongregacijos įkūrėja Kotryna (Caterina) Volpicelli gimė turtingoje šeimoje Neapolyje. Gavo gerą išsilavinimą. 20 metų įstojo į Švenčiausiojo Sakramento nuolatinųjų adoruotojų vienuolyną, kurį vėliau turėjo palikti dėl sveikatos. Jos nuodėmklausys, būsimas palaimintasis Liudvikas (Lodovico da Casoria) sakė: „Kotryna, tavo tikslas yra Jėzaus Širdis.“ 1864 m. jis sužinojo apie Prancūzi-

joje esantį maldos apostolatą. Pa-veikta šio judėjimo charizmos, taip pat Neapolį aplankiusio jos vadovo, Kotryna nutarė įkurti kongregaciją, puoselėjančią Švč. Jėzaus Širdies kultą. 1878 m. įkūrė Švenčiausiosios Širdies tarnaičių institutą. Ji aktyviai dalyvavo 1891 m. Neapolyje vykusiame pirmajame nacionaliniame Eucharistiniame kongrese ir tai laikė savo apaštalavimo viršūne. Mirė Neapolyje aukodama savo gyvenimą už Bažnyčią ir popiežių.

Katalikų Bažnyčia apie islamą Europoje

(KAP, KAI) Balandžio 27–28 d. Bordo (Bordeaux), Prancūzijoje, vyko Europos vyskupų konferencijų tarybos (CCEE) susitikimas, kuriame nagrinėti Katalikų Bažnyčios ir Europos musulmonų bendruomenių tarpusavio santykių klausimai. Susitikime Popiežiškosios tarpreliginio dialogo tarybos pirmininkas kardinolas Jean-Louis Tauranas pabrėžė, kad dialogas tarp musulmonų ir krikščionių yra malonė, nes ragina giliau suvokti tikėjimą: dialogas nepalieka vietos dviprasmybei. Jis taip pat moko žvelgti į kitus ne kaip į priešininkus, bet kaip į Dievo ir absoliuto ieškančius žmones. Trečia, dialogas yra liudijimas, kad žmogus gyvas ne vien duona. Kardinolas J. L. Tauranas pabrėžė, kad dialogas leidžia pareikšti savo bičiuliams pagarbą, tačiau drauge parodyti, kad iš jų laukiame įsipareigojimo objektyviau suvokti krikščionybę ir gerbti sąžinės laisvę pagal tarptautinius susitarimus. Kardinolas taip pat pranešė, kad jo vadovaujama dikasterija baigia rengti sielovados gaires katalikų ir musulmonų dialogui. Popiežiškosios tarpreliginio dialogo tarybos pirmininkas patikino, jog Europos krikščionys yra pasirengę islamo išpažinėjams padėti ir paremti juos taip pat švietimo srityje. Kardinolas teigė: „Nereikia manyti, kad Europos musulmonai sušvelnino islamo žinią, veikia priešingai. Taip pat nėra gatavo europietiško islamo modelio.“ Bordo susitikime

dalyvavo 17 Europos šalių, taip pat Turkijos atstovai. Čia nenagrinėti teologiniai klausimai, siekta apžvelgti Katalikų Bažnyčios dialogo iniciatyvas. Vokietijoje gyvena apie 3,5 mln. musulmonų, iš jų 70 procentų turkų kilmės. Vokietijoje musulmonai turi apie 2,5 tūkst. maldos namų, iš jų 180 didelių mečečių su minaretais, netrukus jų bus apie 300. Vokietijoje daugeliu atvejų Katalikų Bažnyčia padėjo spręsti konfliktus, susijusius su mečečių statyba. Prancūzijoje islamo tradicijos bei kultūros laikosi apie 5 mln. žmonių. Daugiau kaip pusė islamo išpažinėjų turi Prancūzijos pilietybę. Valdžia siekia kurti „prancūziškojo islamo“ modelį. Italijoje gyvena apie 0,5 mln. įvairios kilmės musulmonų, Ispanijoje – 1,3 mln. Jie daugiausia atvykę iš Šiaurės Afrikos.

Religijos mokymas Europoje

(KAP, KAI) Gegužės 4 d. Europos Tarybos būstinėje Strasbūre įvyko konferencija „Religijos mokymas – šansas Europai“. Ją organizavo Europos vyskupų konferencijų taryba (CCEE) ir Apaštalų Sosto atstovybė prie Europos Tarybos. Konferencijos globėjai – Europos parlamento pirmininkas Hansas Gertas Pötteringas ir Europos Tarybos generalinis sekretorius Terry DAVISAS. Buvo pristatytas dokumentas „Religijos mokymas: šansas Europai“, kuriame apžvelgta religijos mokymo padėtis įvairiose Europos šalyse.

Konferenciją pradėjęs nuolatinis Šventojo Sosto stebėtojas prie Europos Tarybos prel. Aldo Giordano teigė, kad Europoje vėl auga domėjimasis religijos mokymu. Jo nuomone, religija turi didelę įtaką taip pat politikai, nors kai kurie politikai ne visuomet pozityviai naudojami religija. Religija turi kultūrinę ir kuriamąją vertę. Kaip mokymo disciplinos jos turi būti mokoma mokyklose, tačiau drauge religija susijusi su asmeniniais išgyvenimais.

Europos vyskupų konferencijų tarybos pirmininkas Budapešto arkivyskupas Peteris Erdő pabrėžė, jog religijos laisvė yra viena pamatinių teisių. Jis apgailestavo, kad net Europoje yra šalių, kuriose religijos mokymas susiduria su sunkumais. Pasak jo, Bažnyčia nereikalauja specialių privilegijų, bet rūpinasi žmogaus orumu nuo prasidėjimo iki natūralios mirties. Todėl Bažnyčia siekia, kad tėvai galėtų išsirinkti perteikiamas jų vaikams vertybes. Ugdymo metu jaunuoliui turi būti sudaryta galimybė rasti tiesą, gėrį ir grožį, taip pat ir Kūrėją. Religijos mokymas nėra tik Bažnyčios doktrinos dėstymas, bet turi mokyti gyvenimo vertybių ir gyvenimo prasmės. Šiais laikais vaisingas religijos mokymas atveria naujus horizontus, padeda kurti solidaresnę ir teisingesnę visuomenę.

Už švietimo, mokymo, kultūros ir jaunimo klausimus atsakingas Europos komisaras Janas Figelis sakė, kad ugdymo vaidmuo yra kurti atsakingas bendruomenes. Pasak jo, Europai reikia ne asimiliacijos, bet integracijos, o integracija kuriama plėtojant europiečius vienijančias vertybes. Komisaras priminė, jog Lisabonos traktate kalbama apie religines Europos šaknis, o edukacinės Europos Sąjungos programos yra atviros religinėms institucijoms.

Europos Bendrijos episkopatų konferencijos (COMECE) generalinis sekretorius kun. Piotras Mazurkiewiczčius priminė, kad mokymas yra Europos Sąjungos šalių narių kompetencija. Jis apgailestavo, jog į ugdymą žvelgiama labiau kaip į ekonominio, o ne žmogiškojo vystymosi veiksnį. Sekretoriaus teigimu, religijos mokymo srityje Europos Sąjunga nėra kompetentinga, nes šalys narės pačios sprendžia, ar religijos bus mokoma viešosiose mokyklose. 27 šalyse narėse tai daroma labai įvairiai.

Europos vyskupų konferencijų tarybos (CCEE) generalinis sekreto-

rius kun. Duarte de Cunha atkreipė dėmesį, kad Europoje vis dažniau siūloma vietoj religijos dėstyti religijotyra, tačiau tai nepriimtina Bažnyčiai. Kita vertus, jis išreiškė viltį, jog Europoje kuriama penkių religijų programa ugdys tarpusavio pažinimą, taikų sambūvį.

Benediktas XVI apie žmogaus teises

(KAP, KAI) Gegužės 1–5 d. Vatikane vyko Popiežiškosios socialinių mokslų akademijos plenarinis susirinkimas tema „Katalikų socialinis mokymas ir žmogaus teisės“. Benediktas XVI audiencijoje plenarinio susitinkimo dalyviams priminė, jog Bažnyčia visuomet ragino gerbti pamatines žmogaus teises nepriklausomai nuo jų formulavimo būdo ar reikšmės įvairiuose kultūrinuose kontekstuose. Pasak Benedikto XVI, Amerikos atradimas ir vėlesni antropologiniai debatai XVI ir XVII a. leido vis labiau įsisąmoninti žmogaus teises ir jų visuotinumą. XX amžiuje po dviejų pasaulinių karų tarptautinė bendruomenė sukūrė naują tarptautinės teisės sistemą, grindžiamą žmogaus teisėmis. Prigimtinė teisė yra visuotinė gairė, leidžianti visiems žmonėms pasiekti tarpusavio supratimą ir mylėti vieniems kitus. Popiežius ragino atkreipti dėmesį į pastarųjų dešimtmečių problemas, iškilusias kartu su globalizacija ir ekonomikos krize: išryškėja kontrastas tarp lygiai priskiriamų teisių ir netolygios prieigos naudojančių teisėmis, pavyzdžiui, maistu, vandeniu ar energijos šaltiniais. Plenarinio susirinkimo dalyviai kalbėjo apie religijos laisvės stoką kai kuriose šalyse. Iškeltas naujas dalykas: diskriminacija visuomenės daugumos išpažįtamos religijos atžvilgiu, pavyzdžiui, Ispanijoje. Dažniausiai žmogaus teisių nepaisoma šalyse, neturinčiose krikščioniškos tradicijos. Sesijos metu taip pat nagrinėta maisto teisės problema. Žmonija turėtų jausti gėdą, kad penktadalis pasaulio gyventojų kenčia dėl bado.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilkaviškio vyskupija / mons. Arūnas Poniškaitis
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
Faksas (37) 323 853
El. paštas lkbc@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2009, „Bažnyčios žinios“